

WZORY PISM I ORZECZEŃ W POSTĘPOWANIU PRZED SĄDAMI ADMINISTRACYJNYMI

Bogusław Dauter, Janusz Drachal, Małgorzata Niezgódka-Medek

EDYTOWALNE WZORY DOSTĘPNE
NA STRONIE INTERNETOWEJ

WYDANIE

9

Materiały uzupełniające na stronie:
<https://www.profinfo.pl/materialy-dodatkowe>
będą dostępne do 31 grudnia 2028 r.

Jeżeli w książce nie ma zdrapki
z kodem aktywacyjnym,
prosimy o kontakt
tel. +48 801 044 545

WZORY PISM I ORZECZEŃ W POSTĘPOWANIU PRZED SĄDAMI ADMINISTRACYJNYMI

Bogusław Dauter, Janusz Drachal, Małgorzata Niezgódka-Medek

WYDANIE **9**

Stan prawny na 14 lipca 2025 r.

Wydawca
Izabella Małecka

Redaktor prowadzący
Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne
Anna Popławska

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne wzory opracowali:

Bogusław Dauter: 25–98, 155, 156, 207–213

Janusz Drachal: 1–6, 108–154, 157–163, 199–206, 214–217

Małgorzata Niezgódka-Medek: 7–24, 99–107, 164–198, 218–225

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2025

ISBN 978-83-8390-618-8

9. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. + 48 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	15
---------------------	----

OD AUTORÓW	19
------------------	----

I. PRZEPISY WSTĘPNE

Wzór 1.	Wniosek o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego	25
Wzór 2.	Postanowienie rozstrzygające spór kompetencyjny	28
Wzór 3.	Postanowienie odmawiające rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego	32
Wzór 4.	Wniosek o wyłączenie sędziego	35
Wzór 5.	Wniosek o wyłączenie sędziego zgłoszony na rozprawie	37
Wzór 6.	Postanowienie o odmowie wyłączenia sędziego	38

II. STRONY

A. Zdolność sądowa i procesowa	43
--------------------------------------	----

Wzór 7.	Wniosek o ustanowienie kuratora z powodu braków w reprezentacji strony	43
Wzór 8.	Postanowienie o odmowie ustanowienia kuratora	46
Wzór 9.	Zarządzenie w sprawie usunięcia braków w zakresie zdolności sądowej lub procesowej	48
Wzór 10.	Wezwanie do uzupełnienia braków w zakresie zdolności sądowej lub procesowej	50
Wzór 11.	Wniosek o ustanowienie przedstawiciela ustawowego dla osoby fizycznej niemającej zdolności do czynności prawnych	52
Wzór 12.	Postanowienie o dopuszczeniu do udziału w sprawie mimo istniejących braków	54
Wzór 13.	Postanowienie o zniesieniu postępowania	55

B. Strony i uczestnicy postępowania	57
Wzór 14. Wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w charakterze uczestnika	57
Wzór 15. Postanowienie o dopuszczeniu do udziału w sprawie	60
Wzór 16. Postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w sprawie	61
Wzór 17. Zażalenie na postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w sprawie	64
C. Pełnomocnicy	67
Wzór 18. Pełnomocnictwo procesowe ogólne	67
Wzór 19. Pełnomocnictwo procesowe do prowadzenia poszczególnych spraw	71
Wzór 20. Pełnomocnictwo do niektórych czynności w postępowaniu	72
Wzór 21. Zarządzenie urzędowego poświadczenia podpisu strony	73
Wzór 22. Wypowiedzenie pełnomocnictwa przez mocodawcę	75
Wzór 23. Wypowiedzenie pełnomocnictwa przez pełnomocnika	76
Wzór 24. Postanowienie o dopuszczeniu do podjęcia naglącej czynności osoby niemogącej przedstawić pełnomocnictwa	77
III. POSTĘPOWANIE PRZED WOJEWÓDZKIM SĄDEM ADMINISTRACYJNYM	
A. Pisma w postępowaniu sądowym	81
Wzór 25. Zarządzenie o wezwaniu do uzupełnienia braków pisma	81
Wzór 26. Zarządzenie o pozostawieniu pisma bez rozpoznania	85
Wzór 27. Zażalenie na zarządzenie o pozostawieniu pisma bez rozpoznania	87
B. Skarga	90
Wzór 28. Skarga na pisemną interpretację prawa podatkowego	90
Wzór 29. Skarga na bezczynność	97
Wzór 30. Skarga na przewlekłe prowadzenie postępowania	102
Wzór 31. Skarga w sprawie polityki rozwoju	109
Wzór 32. Skarga w sprawie pozwolenia budowlanego	113
Wzór 33. Skarga w sprawie podatku dochodowego od osób fizycznych	119
Wzór 34. Sprzeciw od decyzji kasatoryjnej	122
Wzór 35. Odpowiedź na skargę	127
Wzór 36. Wniosek o wymierzenie organowi grzywny	132
Wzór 37. Postanowienie o wymierzeniu organowi grzywny	135
Wzór 38. Żądanie rozpoznania sprawy na podstawie odpisu skargi	138
Wzór 39. Zawiadomienie organu właściwego do rozpatrzenia skargi	140
Wzór 40. Postanowienie o zawieszeniu postępowania	142

Wzór 41.	Postanowienie o odrzuceniu skargi	144
Wzór 42.	Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi	148
Wzór 43.	Skarga kasacyjna od wyroku w przedmiocie nałożenia grzywny w celu przymuszenia	153
Wzór 44.	Skarga kasacyjna od wyroku w przedmiocie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	160
Wzór 45.	Skarga kasacyjna od wyroku stwierdzającego nieważność zaskarżonej decyzji	164
Wzór 46.	Skarga kasacyjna od wyroku w przedmiocie wydania zaświadczenia	171
Wzór 47.	Postanowienie o przekazaniu sprawy sądowi właściwemu	178
Wzór 48.	Cofnięcie skargi	180
Wzór 49.	Postanowienie umarzające postępowanie	183
Wzór 50.	Postanowienie uznające cofnięcie skargi za niedopuszczalne	186
Wzór 51.	Wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego aktu przez organ	188
Wzór 52.	Wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego aktu przez sąd	191
Wzór 53.	Postanowienie o wstrzymaniu wykonania zaskarżonego aktu	195
Wzór 54.	Postanowienie o odmowie wstrzymania wykonania zaskarżonego aktu	199
Wzór 55.	Zażalenie na postanowienie o odmowie wstrzymania wykonania zaskarżonego aktu	202
Wzór 56.	Postanowienie o uchyleniu postanowienia o wstrzymaniu wykonania zaskarżonego aktu	205
Wzór 57.	Zażalenie na postanowienie o uchyleniu postanowienia o wstrzymaniu wykonania zaskarżonego aktu	207
Wzór 58.	Protokół losowania	210
C. Wszczęcie postępowania		213
Wzór 59.	Zarządzenie o wyznaczeniu rozprawy	213
Wzór 60.	Wniosek o rozpoznanie sprawy poza kolejnością	217
D. Doręczenia		219
Wzór 61.	Doręczenie pisma przez sąd	219
Wzór 62.	Zawiadomienie strony o zmianie adresu zamieszkania	225
Wzór 63.	Wniosek osoby zainteresowanej o ustanowienie kuratora	227
Wzór 64.	Postanowienie o ustanowieniu kuratora	229
E. Terminy		231
Wzór 65.	Zarządzenie o przedłużeniu terminu sądowego	231
Wzór 66.	Wniosek o skrócenie terminu sądowego	233
Wzór 67.	Zarządzenie o skróceniu terminu sądowego	235

F. Uchybienie terminowi i jego przywrócenie	236
Wzór 68. Wniosek o przywrócenie terminu	236
Wzór 69. Postanowienie o przywróceniu terminu	240
Wzór 70. Postanowienie o odmowie przywrócenia terminu	243
Wzór 71. Zażalenie	246
Wzór 72. Wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi	249
Wzór 73. Postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu	252
Wzór 74. Postanowienie o wstrzymaniu postępowania w sprawie	254
G. Posiedzenia sądowe	256
Wzór 75. Postanowienie o skierowaniu sprawy na posiedzenie jawne	256
Wzór 76. Zawiadomienie o posiedzeniu jawnym	258
Wzór 77. Wniosek o odbycie posiedzenia przy drzwiach zamkniętych	261
Wzór 78. Zarządzenie o odbyciu posiedzenia przy drzwiach zamkniętych	263
Wzór 79. Żądanie uzupełnienia protokołu	265
Wzór 80. Żądanie sprostowania protokołu	268
Wzór 81. Zarządzenie przewodniczącego w przedmiocie sprostowania protokołu	270
Wzór 82. Odwołanie od zarządzenia przewodniczącego w przedmiocie uzupełnienia protokołu	272
Wzór 83. Załącznik do protokołu	274
Wzór 84. Zastrzeżenia do protokołu	276
Wzór 85. Wniosek o przeprowadzenie dowodów uzupełniających z dokumentów	279
Wzór 86. Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z dokumentu	283
Wzór 87. Postanowienie o odroczeniu rozprawy	285
Wzór 88. Postanowienie o połączeniu spraw w celu łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia	288
Wzór 89. Postanowienie o połączeniu spraw w celu łącznego rozpoznania	291
Wzór 90. Postanowienie o rozłączeniu spraw	293
Wzór 91. Postanowienie o ukaraniu grzywną za naruszenie powagi sądu	295
Wzór 92. Postanowienie o orzeczeniu grzywny organowi uchylającemu się od zastosowania się do postanowienia sądu podjętego w toku postępowania	298
H. Postępowanie mediacyjne i uproszczone	301
Wzór 93. Wniosek o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego	301
Wzór 94. Protokół posiedzenia mediacyjnego	304
Wzór 95. Skarga na akt wydany na podstawie ustaleń postępowania mediacyjnego	307
Wzór 96. Postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie, w której przeprowadzono postępowanie mediacyjne	310

Wzór 97.	Wniosek o skierowanie sprawy do rozpoznania w trybie uproszczonym	312
Wzór 98.	Postanowienie o przekazaniu sprawy do rozpoznania na rozprawie	315
I.	Zawieszenie i podjęcie postępowania	317
Wzór 99.	Postanowienie o zawieszeniu postępowania z urzędu	317
Wzór 100.	Zażalenie na postanowienie o zawieszeniu postępowania	321
Wzór 101.	Postanowienie o zawieszeniu postępowania na wniosek stron wydane na rozprawie	324
Wzór 102.	Wniosek strony w sprawie podjęcia zawieszonego postępowania	326
Wzór 103.	Postanowienie o podjęciu zawieszonego postępowania	328
Wzór 104.	Postanowienie o odmowie podjęcia zawieszonego postępowania	330
Wzór 105.	Zażalenie na postanowienie o odmowie podjęcia zawieszonego postępowania	332
Wzór 106.	Postanowienie o umorzeniu zawieszonego postępowania	335
Wzór 107.	Zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania	337
J.	Orzeczenia sądowe	341
Wzór 108.	Wyrok uwzględniający skargę w odniesieniu także do innych aktów wydanych w granicach sprawy	341
Wzór 109.	Wyrok ze zdaniem odrębnym dotyczącym uzasadnienia	344
Wzór 110.	Postanowienie o odroczeniu ogłoszenia orzeczenia	348
Wzór 111.	Postanowienie o przedłużeniu terminu ogłoszenia orzeczenia	351
Wzór 112.	Wniosek strony o uzasadnienie wyroku	353
Wzór 113.	Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich o uzasadnienie wyroku	355
Wzór 114.	Wniosek prokuratora o uzasadnienie wyroku	358
Wzór 115.	Postanowienie – odmowa sporządzenia uzasadnienia wyroku	361
Wzór 116.	Wyrok uchylający decyzję	364
Wzór 117.	Wyrok uwzględniający skargę wydany w postępowaniu uproszczonym na posiedzeniu niejawnym	368
Wzór 118.	Postanowienie o przedstawieniu pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu	370
Wzór 119.	Wyrok uwzględniający skargę w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego	377
Wzór 120.	Wyrok stwierdzający nieważność decyzji w części	380
Wzór 121.	Wyrok uwzględniający skargę na inny akt	383
Wzór 122.	Wyrok uwzględniający skargę w sprawie polityki rozwoju	386
Wzór 123.	Wyrok uwzględniający skargę na uchwałę gminy	390
Wzór 124.	Wyrok uwzględniający skargę na akt nadzoru	393
Wzór 125.	Wyrok uwzględniający skargę na bezczynność organu administracji	396

Wzór 126.	Wyrok uwzględniający skargę na przewlekłość postępowania	401
Wzór 127.	Wyrok uwzględniający skargę na czynność prawną	405
Wzór 128.	Wyrok oddalający skargę	408
Wzór 129.	Wyrok oddalający skargę w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego	412
Wzór 130.	Wyrok uchylający decyzję i orzekający o jej wykonalności	415
Wzór 131.	Wniosek o wymierzenie grzywny z tytułu niewykonania obowiązku prawnego	417
Wzór 132.	Postanowienie o wymierzeniu grzywny z tytułu nienadestania akt sprawy	419
Wzór 133.	Skarga o wymierzenie grzywny z tytułu niewykonania wyroku	421
Wzór 134.	Wyrok wymierzający grzywnę z tytułu niewykonania wyroku	425
Wzór 135.	Postanowienie – sygnalizacja	428
Wzór 136.	Wniosek o sprostowanie wyroku	430
Wzór 137.	Postanowienie o sprostowaniu wyroku	432
Wzór 138.	Postanowienie o odmowie sprostowania wyroku	434
Wzór 139.	Wniosek o uzupełnienie wyroku	436
Wzór 140.	Wyrok uzupełniający wyrok	438
Wzór 141.	Postanowienie o uzupełnieniu wyroku	441
Wzór 142.	Postanowienie o odmowie uzupełnienia wyroku	443
Wzór 143.	Postanowienie o odrzuceniu wniosku o uzupełnienie wyroku	445
Wzór 144.	Wniosek o wykładnię wyroku	447
Wzór 145.	Postanowienie – wykładnia wyroku	449
Wzór 146.	Postanowienie – odmowa wykładni wyroku	452
Wzór 147.	Wniosek o umorzenie postępowania zgłoszony przed rozprawą	454
Wzór 148.	Postanowienie o umorzeniu postępowania sądowoadministracyjnego wydane na posiedzeniu niejawnym	456
Wzór 149.	Wniosek o umorzenie postępowania zgłoszony na rozprawie	459
Wzór 150.	Postanowienie o umorzeniu postępowania sądowoadministracyjnego wydane na rozprawie	461
Wzór 151.	Wniosek o zmianę postanowienia	463
Wzór 152.	Postanowienie o zmianie postanowienia	465
Wzór 153.	Wniosek o uchylenie postanowienia	467
Wzór 154.	Postanowienie o uchyleniu postanowienia	469
K. Prawomocność orzeczeń		471
Wzór 155.	Wniosek o stwierdzenie prawomocności orzeczenia	471
Wzór 156.	Postanowienie o stwierdzeniu prawomocności	474

IV. ŚRODKI ODWOŁAWCZE

A. Skarga kasacyjna	479
Wzór 157. Skarga kasacyjna	479
Wzór 158. Odpowiedź na skargę kasacyjną	487
Wzór 159. Postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej	491
Wzór 160. Wyrok oddalający skargę kasacyjną	493
Wzór 161. Wyrok uwzględniający skargę kasacyjną	496
Wzór 162. Wyrok uchylający zaskarżony wyrok i rozstrzygający sprawę	499
B. Zażalenie	502
Wzór 163. Zażalenie	502

V. KOSZTY POSTĘPOWANIA

A. Wpis	507
Wzór 164. Zarządzenie o pozostawieniu pisma bez rozpoznania z powodu nieuiszczenia opłaty	507
Wzór 165. Zarządzenie o wezwaniu do usunięcia braków formalnych skargi i uiszczenia wpisu	509
Wzór 166. Postanowienie o odrzuceniu środka zaskarżenia (skargi, skargi kasacyjnej, zażalenia, skargi o wznowienie postępowania) z powodu nieuiszczenia wpisu	511
Wzór 167. Zażalenie od postanowienia o odrzuceniu skargi z powodu nieuiszczenia wpisu	513
Wzór 168. Zarządzenie o wezwaniu do uzupełnienia opłaty	516
Wzór 169. Wezwanie do wpłacenia kwoty należnej opłaty	518
Wzór 170. Postanowienie o obowiązku ponoszenia kosztów sądowych	520
Wzór 171. Zażalenie na zarządzenie o wezwaniu do uzupełnienia opłaty	522
Wzór 172. Wniosek o wszczęcie egzekucji	525
Wzór 173. Wniosek o rozłożenie należności sądowej na raty	527
Wzór 174. Wniosek o umorzenie należności sądowej	529
Wzór 175. Zarządzenie o rozłożeniu należności sądowej na raty	531
Wzór 176. Zarządzenie o umorzeniu należności sądowej z urzędu	533
Wzór 177. Postanowienie o zwrocie wpisu	535
Wzór 178. Zarządzenie o ściągnięciu opłaty kancelaryjnej	537
Wzór 179. Sprzeciw od zarządzenia referendarza sądowego o ściągnięciu nieuiszczonej opłaty kancelaryjnej	539

B. Wydatki	541
Wzór 180. Wezwanie do wpłacenia wyłożonej za stronę kwoty z budżetu sądu	541
Wzór 181. Postanowienie o ściągnięciu wyłożonej za stronę kwoty z budżetu sądu	543
 VI. ZWOLNIENIE OD KOSZTÓW SĄDOWYCH. PRAWO POMOCY	
Wzór 182. Postanowienie o przyznaniu prawa pomocy w zakresie częściowym	547
Wzór 183. Postanowienie o przyznaniu prawa pomocy w zakresie całkowitym	551
Wzór 184. Wystąpienie do organu samorządu zawodowego o wyznaczenie pełnomocnika dla strony, której przyznano prawo pomocy	554
Wzór 185. Postanowienie WSA o uchyleniu postanowienia referendarza sądowego w sprawie przyznania prawa pomocy w zakresie częściowym i o odmowie przyznania prawa pomocy z powodu oczywistej bezzasadności skargi	556
Wzór 186. Postanowienie referendarza sądowego o oddaleniu wniosku o przyznanie prawa pomocy	559
Wzór 187. Sprzeciw od postanowienia referendarza sądowego o odmowie przyznania prawa pomocy	562
Wzór 188. Postanowienie sądu o przyznaniu prawa pomocy w częściowym zakresie, wydane w wyniku wniesienia sprzeciwu od postanowienia referendarza sądowego	565
Wzór 189. Zażalenie na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w sprawie odmowy przyznania prawa pomocy	569
Wzór 190. Wniosek o przyznanie prawa pomocy osobie fizycznej	572
Wzór 191. Wniosek o przyznanie prawa pomocy osobie prawnej lub innej jednostce organizacyjnej niemającej osobowości prawnej	577
Wzór 192. Wezwanie do złożenia dodatkowych oświadczeń lub dokumentów źródłowych w związku z ubieganiem się o przyznanie prawa pomocy	581
Wzór 193. Zarządzenie o pozostawieniu wniosku o przyznanie prawa pomocy bez rozpoznania z powodu niez uzupełnienia braków w terminie	583
Wzór 194. Sprzeciw od zarządzenia referendarza sądowego o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania	586
Wzór 195. Zarządzenie o pozostawieniu wniosku o przyznanie prawa pomocy bez rozpoznania z powodu nienadestania go w terminie na urzędowym formularzu	589
Wzór 196. Postanowienie o odrzuceniu sprzeciwu	591

Wzór 197.	Postanowienie o przyznaniu wynagrodzenia pełnomocnikowi za zastępstwo procesowe wykonane na zasadzie prawa pomocy oraz o zwrocie niezbędnych udokumentowanych wydatków	594
Wzór 198.	Postanowienie o cofnięciu prawa pomocy	597

VII. UCHWAŁY NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

Wzór 199.	Postanowienie – pytanie prawne	601
Wzór 200.	Postanowienie – pytanie prawne	604
Wzór 201.	Postanowienie o odmowie odpowiedzi na pytanie prawne	607
Wzór 202.	Uchwała rozstrzygająca zagadnienie prawne przedstawione przez Naczelny Sąd Administracyjny	612
Wzór 203.	Wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego	616
Wzór 204.	Uchwała rozstrzygająca zagadnienie prawne przedstawione przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego	620
Wzór 205.	Wniosek o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego	625
Wzór 206.	Uchwała zawierająca odpowiedź na pytanie prawne	628

VIII. WZNOWIENIE POSTĘPOWANIA

Wzór 207.	Skarga o wznowienie postępowania sądowego	635
Wzór 208.	Postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie	640
Wzór 209.	Postanowienie o wznowieniu postępowania	643

IX. SKARGA O STWIERDZENIE NIEZGODNOŚCI Z PRAWEM PRAWOMOCNEGO ORZECZENIA

Wzór 210.	Skarga od orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego z powodu rażącego naruszenia norm prawa Unii Europejskiej	649
Wzór 211.	Postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia – nieuprawdopodobnienie poniesienia szkody	653
Wzór 212.	Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia – braki formalne	659
Wzór 213.	Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego oddalający skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia z powodu braku naruszenia norm prawa Unii Europejskiej	663
Wzór 214.	Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	668

Wzór 215.	Postanowienie odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku – naruszenie terminu	675
Wzór 216.	Postanowienie odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku – przymus adwokacki	679
Wzór 217.	Wyrok uwzględniający skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	682
 X. POSTĘPOWANIE W RAZIE ZAGINIĘCIA LUB ZNISZCZENIA AKT		
Wzór 218.	Wniosek o odtworzenie akt	689
Wzór 219.	Zarządzenie w sprawie złożenia dokumentów niezbędnych do odtworzenia akt	693
Wzór 220.	Postanowienie o skazaniu na grzywnę za nienadestanie odpisów dokumentów niezbędnych do odtworzenia akt	695
Wzór 221.	Zarządzenie przewodniczącego o dołączeniu do akt odpisów dokumentów	698
Wzór 222.	Wezwanie do złożenia oświadczeń w postępowaniu w razie zaginięcia lub zniszczenia akt	700
Wzór 223.	Postanowienie o częściowym odtworzeniu akt	702
 XI. PRZEPISY Z ZAKRESU POSTĘPOWANIA W OBRODIE ZAGRANICZNYM		
Wzór 224.	Zarządzenie w sprawie wezwania do usunięcia braku w postaci ustanowienia pełnomocnika do doręczeń przez stronę zamieszkałą za granicą	707
Wzór 225.	Postanowienie o odrzuceniu skargi z przyczyn formalnych na skutek nieusunięcia w wyznaczonym terminie braku w postaci ustanowienia pełnomocnika do doręczeń przez stronę zamieszkałą za granicą	709

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- k.c.** – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1061 ze zm.)
- Konstytucja RP** – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i zm.)
- k.p.a.** – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.)
- k.p.c.** – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 ze zm.)
- k.r.o.** – ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2809 ze zm.)
- o.p.** – ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.)
- p.p.s.a.** – ustawa z 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.)
- pr. bud.** – ustawa z 7.07.1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2025 r. poz. 418)
- przep. wprowad.** – ustawa z 30.08.2002 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1271 ze zm.)
- p.u.s.p.** – ustawa z 27.07.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 334 ze zm.)
- reg. w.s.a.** – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 5.08.2015 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 779)
- r.w.o.k.** – rozporządzenie Rady Ministrów z 3.06.2019 r. w sprawie wysokości opłat kancelaryjnych pobieranych w sprawach sądowoadministracyjnych (Dz.U. poz. 1090)

r.w.z.w.	– rozporządzenie Rady Ministrów z 16.12.2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535)
TFUE	– Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 47)
TWE	– Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE C 321E z 2006 r., s. 37)
u.d.p.w.	– ustawa z 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.)
u.p.d.o.f.	– ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 163 ze zm.)
u.p.e.a.	– ustawa z 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2025 r. poz. 132 ze zm.)
zasady biurowości	– zarządzenie nr 14 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z 6.08.2015 r. w sprawie ustalenia zasad biurowości w sądach administracyjnych

Czasopisma i publikatory

M.P.	– Monitor Polski
NP	– Nowe Prawo
ONSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSAiWSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
OSA	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSNAPiUS	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (1994–2003)
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna (od 1995 r.)
OSNCP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (1963–1994)
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych (od 2003 r.)
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPika	– Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
Prz. Pod.	– Przegląd Podatkowy
ZNSA	– Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

Inne

NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
SN	– Sąd Najwyższy
TSUE	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, dawniej ETS
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

Uwaga: Akty normatywne, które zostały uchylone, są w tekstach wzorów pism procesowych zaznaczone drukiem pochyłym.

OD AUTORÓW

W polskim porządku prawnym sądownictwo administracyjne odgrywa coraz istotniejszą rolę. Zakres spraw rozpoznawanych przez sądy administracyjne stale się poszerza. Kognicji sądów administracyjnych podlegają obecnie sprawy, które wcześniej należały do właściwości sądów powszechnych. Tytułem przykładu można wymienić choćby sprawy z zakresu własności przemysłowej, ale także sprawy dotyczące wymierzania kar administracyjnych oraz szeroko rozumiane sprawy gospodarcze. Specjalną kategorię spraw rozpoznawanych przez sądy administracyjne stanowią sprawy związane z polityką rozwoju. Zaciera się w związku z tym granica pomiędzy właściwością sądów administracyjnych i sądów powszechnych. Ponadto współczesny poziom stosunków społecznych, szczególnie w sferze życia gospodarczego, wymaga nowych metod komunikacji pomiędzy sądem a uczestnikiem postępowania. To wszystko powoduje, że sądownictwo administracyjne musi się zmieniać, ulega zatem ciągłym zmianom procedura sądowoadministracyjna.

Prawodawca podejmuje szereg środków usprawniających postępowanie administracyjne i sądowoadministracyjne, w tym środki prawne służące dyscyplinowaniu administracji publicznej. Należy do nich choćby skarga na przewlekłość postępowania i możliwość wymierzenia przez sąd administracyjny grzywny organowi, który prowadzi postępowanie administracyjne nieefektywnie. Wprowadzono także elementy postępowania sądowoadministracyjnego związane z rozpoznawaniem sprzeciwów od decyzji kasacyjnych. Zostały zmienione również zasady prowadzenia postępowania mediacyjnego i uproszczonego przed sądami administracyjnymi. Obecnie mamy już do czynienia z procedurą informatyczną, która niewątpliwie wprowadza nową jakość w sferze funkcjonowania sądów administracyjnych i komunikacji z uczestnikami postępowania.

Pojawiają się w związku z tym w procedurze nowe szczególne instrumenty prawne, wymagające ujęcia w zbiorze wzorów pism i orzeczeń występujących w postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Prawo do sądu i związane z nim prawo do zaskarżania orzeczeń pierwszoinstancyjnych do sądu drugiej instancji są prawami podmiotowymi przysługującymi wszystkim uczestnikom

postępowania sądowoadministracyjnego. O skorzystaniu bądź nieskorzystaniu z tych praw może i powinien decydować sam zainteresowany. Normatywne gwarancje w tym zakresie zapewnia Konstytucja RP, ale także stosowne akty o charakterze międzynarodowym. Dwuinstancyjność postępowania sądowego należy więc do podstawowych kanonów demokratycznego państwa prawnego. Stanowi ona istotny instrument procesowy, pozwalający na naprawienie ewentualnych błędów i innych naruszeń prawa, które mogą się pojawić w danej sprawie z różnych powodów.

Ponadto – zgodnie z ustawą zasadniczą – każdy ma prawo do wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej. Przepis ten w sposób wyraźny łączy obowiązek naprawienia szkody z takim działaniem władzy publicznej, które narusza prawo. Tak więc ustawą z 12.02.2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 36, poz. 196) została wprowadzona do postępowania sądowoadministracyjnego instytucja skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Instytucja ta, mająca podstawę w art. 77 Konstytucji RP, znana jest już polskiemu prawodawstwu od 22.12.2004 r., tj. od dnia uchwalenia stosownych zmian w Kodeksie postępowania cywilnego. Także w świetle ustawy z 9.04.2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. poz. 658) nowelizującej procedurę sądowoadministracyjną, sąd administracyjny, który stwierdził bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez administrację, może przyznać odszkodowanie na rzecz uczestnika postępowania od organu załatwiającego sprawę w sposób przewlekły. Zatem system ochrony prawnej jednostki stale się poszerza. Ten zaś stan rzeczy wymaga stosownego uzupełniania wzorów pism i orzeczeń w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W Polsce nowy model dwuinstancyjnego sądownictwa administracyjnego pojawił się na początku 2004 r. Zapewnia on każdemu uczestnikowi postępowania – po pierwsze – możliwość szerokiego dostępu do sądowej kontroli administracji, obejmującej w zasadzie wszystkie władcze formy jej działania, po drugie – możliwość zaskarżenia orzeczenia sądu pierwszej instancji do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Obecne prawo do drugiej instancji jest prawem realnym, przysługującym każdemu uczestnikowi postępowania. Jest to cecha wyraźnie odróżniająca dzisiejszą instytucję weryfikacji orzeczeń sądów administracyjnych od wcześniejszej rewizji nadzwyczajnej, którą mogło złożyć do Sądu Najwyższego jedynie kilka podmiotów określonych w ustawie. Ponadto, jak wspomniano, w obecnej procedurze sądowoadministracyjnej funkcjonują, poza zwykłymi środkami zaskarżania, także szczególne środki prawne, pozwa-

lające w konsekwencji na naprawienie ewentualnej szkody wyrządzonej niezgodnym z prawem działaniem władzy publicznej.

Sądami administracyjnymi pierwszej instancji są wojewódzkie sądy administracyjne. Działają one w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Gliwicach, Gorzowie Wielkopolskim, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i we Wrocławiu. Od orzeczeń tych sądów kończących postępowanie zainteresowani uczestnicy mogą wnosić skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Skargi takie są objęte tzw. przymusem adwokackim, co oznacza, że muszą być sporządzone przez fachowego – określonego w ustawie – pełnomocnika. Orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego są prawomocne, nie przysługują więc od nich zwykle środki zaskarżania. Wspomniany tzw. przymus adwokacki dotyczy także skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Procedura sądowoadministracyjna została – co do zasady – uregulowana jednolicie w ustawie z 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.). Obecnie nie zachodzi już potrzeba odpowiedniego (posiłkowego) korzystania w postępowaniu przed sądami administracyjnymi z postanowień Kodeksu postępowania cywilnego oraz Kodeksu postępowania administracyjnego. Jednakże obecna praktyka stanowienia prawa wskazuje na tendencję do uchwalania ustaw szczególnych, odmiennie regulujących niekiedy zasadnicze elementy procedury sądowoadministracyjnej. Takim aktem jest na przykład ustawa z 6.12.2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2025 r. poz. 198).

Dwuinstancyjne postępowanie przed sądami administracyjnymi doczekało się już wielu opracowań teoretycznych. Istotne zagadnienia procesowe wyjaśniło także orzecznictwo. Wydaje się jednak, że procedurę sądowoadministracyjną i problemy z nią związane można przedstawić także jako system pism procesowych i orzeczeń sądowych, bo to w istocie one tworzą jej swoisty schemat. W niniejszym opracowaniu podjęto próbę takiego właśnie przedstawienia postępowania przed sądami administracyjnymi.

Przygotowany i systematycznie poszerzany zbiór pism występujących w postępowaniu sądowoadministracyjnym nie ogranicza się jedynie do wzorów pism procesowych. Nie chodzi bowiem tylko o pomoc uczestnikom postępowania i ich pełnomocnikom we właściwym doborze pisma procesowego do konkretnej sytuacji prawnej, ale również o przedstawienie orzeczeń sądowych (np. wyroków, postanowień, zarządzeń) opracowanych zgodnie z ustawą, aby tak skonstruowany obraz procedury był w miarę pełny i mógł służyć nie tylko praktykom, lecz także studentom, aplikantom oraz tym wszystkim, którzy

z postępowaniem administracyjnym, a szczególnie sądownoadministracyjnym, mają niewielki kontakt.

Od czasu ukazania się pierwszego wydania niniejszego opracowania opisywaną materię procesową wzbogaciły zarówno teoria, jak i praktyka orzecnicza. Pojawiły się także liczne zmiany w systemie prawnym, mające wpływ na postępowanie przed sądami administracyjnymi. Niniejsze, dziewiąte wydanie książki stara się do tych zmian nawiązywać, w tym również do tych ostatnich, związanych z prawem deregulacyjnym. W szczególności zwrócono uwagę na przepisy ustawy z 21.05.2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego. Uwzględniono treść art. 15 tej ustawy, którym m.in. wprowadzono do postępowania sądownoadministracyjnego instytucję sprzeciwu od postanowień, do których mają zastosowanie art. 144 w zw. z art. 138 § 2 k.p.a., czy też zmieniono art. 52 § 3 p.p.s.a., stwarzając stronie możliwość do wniesienia skargi na postanowienie bez skorzystania z prawa zwrócenia się do organu, który wydał postanowienie z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

PRZEPISY WSTĘPNE

WZÓR 1. WNIOSEK O ROZSTRZYGNIĘCIE SPORU KOMPETENCYJNEGO

Warszawa, dnia 18.04.2025 r.

Do
Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie
ul. Gabriela Piotra Boduena 3/5
00-011 Warszawa

Skarżący: Prezydent Miasta Torunia

Organ: Starosta Powiatu Brzeskiego

WNIOSEK o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego

Na podstawie art. 4 w zw. z art. 15 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) wnoszę o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy Prezydentem Miasta Torunia a Starostą Powiatu Brzeskiego przez wskazanie Starosty Powiatu Brzeskiego jako organu właściwego do załatwienia sprawy wznowienia postępowania o zarejestrowanie pojazdu.

Uzasadnienie

Prokurator Rejonowy w Wyszkowie złożył sprzeciw wobec ostatecznej decyzji Starosty Powiatu Brzeskiego z dnia 10.10.2024 r. w sprawie rejestracji samochodu osobowego marki Opel, wnosząc o wznowienie postępowania i uchylenie decyzji o zarejestrowaniu tego pojazdu oraz wydanie decyzji odmawiającej rejestracji. W uzasadnieniu Prokurator podniósł zarzut przerobienia numerów identyfikacyjnych pojazdu.

Postanowieniem z dnia 17.10.2024 r. Starosta Powiatu Brzeskiego przekazał sprzeciw Prokuratora Rejonowego w Wyszkowie Urzędowi Miasta Torunia celem rozpatrzenia według właściwości.

Na postanowienie Starosty Powiatu Brzeskiego Prezydent Miasta Torunia wniósł zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które postanowieniem z dnia 12.11.2024 r. stwierdziło niedopuszczalność zażalenia na postanowienie Starosty Powiatu Brzeskiego w sprawie przekazania sprzeciwu Prokuratora Rejonowego w Wyszkanie według właściwości. W uzasadnieniu wskazano, że zażalenie zostało wniesione przez Prezydenta Miasta Torunia, który jest organem nieuprawnionym, i w związku z tym musi zostać uznane za niedopuszczalne.

W tej sytuacji powstał spór kompetencyjny, którego rozstrzygnięcie przez Naczelny Sąd Administracyjny jest konieczne.

*Prezydent Miasta Torunia
Jan Kowalski*

Komentarz

I. Spory kompetencyjne (spory o właściwość) mogą występować w praktyce jako spory negatywne lub pozytywne. Ze sporami kompetencyjnymi negatywnymi mamy do czynienia wówczas, gdy żaden z organów nie uważa się za właściwy do rozstrzygnięcia sprawy. Nie dochodzi wtedy do wydania decyzji w konkretnej sprawie administracyjnej, a więc do jej rozstrzygnięcia. Spory kompetencyjne pozytywne natomiast powstają wówczas, gdy kilka organów administracyjnych chce podjąć i podejmuje działania zmierzające do rozstrzygnięcia danej sprawy administracyjnej. Zakładają zatem one, iż są właściwe w jednej i tej samej sprawie.

II. Brak procesowych instrumentów rozstrzygania sporów kompetencyjnych prowadziłby do sytuacji szczególnie niepożądanych w procedurze administracyjnej. W przypadku sporu pozytywnego sprawa mogłaby być rozstrzygana za pomocą wielu aktów administracyjnych pochodzących od różnych organów, co w konsekwencji prowadziłoby do późniejszego stwierdzenia nieważności określonego aktu (aktów). W przypadku zaś sporu negatywnego utrzymywanie stanu bierności organu w załatwieniu sprawy pozostawałoby w oczywistej sprzeczności z zasadą ekonomii procesowej.

III. Zgodnie z art. 166 ust. 3 Konstytucji RP spory kompetencyjne między organami samorządu terytorialnego i administracji rządowej rozstrzygają sądy administracyjne. Ta norma konstytucyjna zatem wyznaczyła zakres kompetencji sądów administracyjnych co do rozstrzygania sporów, ograniczając je tylko do kolizji między „organami samorządu terytorialnego” a „organami administracji rządowej”.

IV. Wskazaną normę konstytucyjną uzupełnia art. 4 p.p.s.a. stanowiący, że sądy administracyjne rozstrzygają spory o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i między samorządowymi kolegiami odwoławczymi,

jeżeli odrębna ustawa nie stanowi inaczej, oraz spory kompetencyjne między organami tych jednostek a organami administracji rządowej.

V. Właściwość sądów administracyjnych w omawianych sprawach potwierdza również art. 22 § 2 k.p.a. w brzmieniu nadanym art. 4 pkt 3 przep. wpraw.

VI. Spory kompetencyjne są rozstrzygane przez Naczelny Sąd Administracyjny (art. 15 § 1 pkt 4 i § 2 p.p.s.a.). Postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego o rozstrzygnięciu sporu kompetencyjnego zatem nie podlega kontroli instancyjnej.

VII. Do rozstrzygania sporów kompetencyjnych oraz do rozpoznawania innych spraw należących do właściwości Naczelnego Sądu Administracyjnego na mocy odrębnych ustaw stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed wojewódzkim sądem administracyjnym. Spory kompetencyjne Naczelny Sąd Administracyjny rozstrzyga na wniosek postanowieniem przez wskazanie organu właściwego do rozpoznania sprawy. Postanowienie wydaje sąd w składzie trzech sędziów na posiedzeniu niejawnym.

VIII. Z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego przez Naczelny Sąd Administracyjny (art. 22 § 3 k.p.a.) mogą wystąpić następujące podmioty:

- 1) strona postępowania, w którym doszło do powstania sporu,
- 2) organ jednostki samorządu terytorialnego lub inny organ administracji publicznej, pozostające w sporze,
- 3) minister właściwy do spraw administracji publicznej,
- 4) minister właściwy do spraw sprawiedliwości, Prokurator Generalny,
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich.

IX. Do czasu rozstrzygnięcia sporu o właściwość organ administracji publicznej, na którego obszarze sprawa została zainicjowana, podejmuje tylko czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub słuszny interes obywateli i zawiadamia o tym organ właściwy do rozstrzygnięcia sporu (art. 23 k.p.a.).

X. Por. także objaśnienia do wzoru nr 2 „Postanowienie rozstrzygające spór kompetencyjny”.

Wzór 2. POSTANOWIENIE ROZSTRZYGAJĄCE SPÓR KOMPETENCYJNY

Sygn. akt OW 52/24

POSTANOWIENIE

Dnia 16.05.2025 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: Sędzia NSA Jerzy Jurczykielewicz

Sędziowie NSA: Zbigniew Mierzejewski (spr.), Jarosław Wydrychowski

Protokolant: Katarzyna Robaczewska

po rozpoznaniu w dniu 16.05.2025 r. na rozprawie w Izbie Ogólnoadministracyjnej wniosku Prezydenta Miasta Torunia o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego między Prezydentem Miasta Torunia a Starostą Powiatu Brzeskiego w przedmiocie wskazania organu właściwego do załatwienia sprawy zarejestrowania pojazdu

postanawia

wskazać Starostę Powiatu Brzeskiego jako organ właściwy do załatwienia sprawy wznowienia postępowania o zarejestrowanie pojazdu.

*Jerzy Jurczykielewicz
Zbigniew Mierzejewski
Jarosław Wydrychowski*

Uzasadnienie

Prezydent Miasta Torunia wystąpił o rozpatrzenie sporu o właściwość organu w związku ze sprzeciwem wniesionym przez Prokuratora Rejonowego w Wyszku od decyzji Starosty Powiatu Brzeskiego w sprawie rejestracji samochodu osobowego marki Opel.

Prokurator Rejonowy w Wyszku wniósł sprzeciw od ostatecznej decyzji Starosty Powiatu Brzeskiego z dnia 10.10.2024 r. w sprawie rejestracji tego samochodu, wnosząc o wznowienie postępowania i uchylenie decyzji o zarejestrowaniu tego pojazdu oraz wydanie decyzji odmawiającej jego rejestracji. W uzasadnieniu Prokurator podniósł zarzut przerobienia numerów identyfikacyjnych pojazdu.

Postanowieniem z dnia 17.10.2024 r. Starosta Powiatu Brzeskiego przekazał sprzeciw Prokuratora Rejonowego w Wyszku Urzędowi Miasta Torunia celem rozpatrzenia według właściwości.

Na postanowienie Starosty Powiatu Brzeskiego Prezydent Miasta Torunia wniósł zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze postanowieniem z dnia 12.11.2024 r. stwierdziło niedopuszczalność zażalenia Prezydenta Miasta Torunia na postanowienie Starosty Powiatu Brzeskiego w sprawie przekazania sprzeciwu Prokuratora Rejonowego w Wyszkanie według właściwości. W uzasadnieniu wskazano, że zażalenie zostało wniesione przez Prezydenta Miasta Torunia, który jest organem nieuprawnionym, i w związku z tym musi zostać uznane za niedopuszczalne.

Prezydent Miasta Torunia wystąpił do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskiem o rozpoznanie sporu kompetencyjnego w tej sprawie.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Celem wniesienia sprzeciwu przez Prokuratora Rejonowego w Wyszkanie było wyeliminowanie z użytkowania pojazdu mającego przerobione numery przez wznowienie postępowania i uchylenie decyzji o zarejestrowaniu pojazdu oraz wydanie decyzji odmawiającej jego rejestracji.

Prokurator właściwie skierował sprzeciw do Starosty Powiatu Brzeskiego, biorąc pod uwagę, iż ostatnia rejestracja pojazdu przed wniesieniem sprzeciwu została dokonana właśnie przez tego Starostę.

Do rozpoznania sprzeciwu Prokuratora Rejonowego w Wyszkanie wystarczające jest podjęcie odpowiednich działań przez organ właściwy w chwili wniesienia sprzeciwu. Do ewentualnego uchylenia przez Starostę Powiatu Brzeskiego własnej decyzji o zarejestrowaniu pojazdu nie jest konieczna zmiana wcześniejszej decyzji o pierwszej rejestracji pojazdu.

Należy również stwierdzić, że wskazanie Prezydenta Miasta Torunia, jako podmiotu właściwego do wznowienia postępowania i uchylenia decyzji o pierwszej rejestracji pojazdu, nie prowadziłoby do osiągnięcia celu sprzeciwu Prokuratora Rejonowego w Wyszkanie. Ewentualne uchylenie tej decyzji bowiem nie powoduje automatycznego wzruszenia decyzji Starosty Powiatu Brzeskiego o aktualnej rejestracji pojazdu.

W tej sytuacji Naczelny Sąd Administracyjny, na podstawie art. 4 i art. 15 § 1 pkt 4 i § 2 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) postanowił jak w sentencji.

*Jerzy Jurczykielewicz
Zbigniew Mierzejewski
Jarosław Wydrychowski*

Komentarz

I. Spory kompetencyjne (spory o właściwość) mogą występować w praktyce jako spory negatywne lub pozytywne. Ze sporami kompetencyjnymi negatywnymi mamy do czynienia wówczas, gdy żaden z organów nie uważa się za właściwy do rozstrzygnięcia sprawy. Nie dochodzi wtedy do wydania decyzji w konkretnej sprawie administracyjnej, a więc do jej rozstrzygnięcia. Spory kompetencyjne pozytywne natomiast powstają wówczas, gdy kilka organów administracyjnych chce podjąć i podejmuje działania zmierzające do rozstrzygnięcia danej sprawy administracyjnej. Zakładają zatem one, iż są właściwe w jednej i tej samej sprawie.

II. Gdyby nie było procesowych instrumentów rozstrzygania sporów kompetencyjnych, prowadziłyby to do sytuacji szczególnie niepożądanych w procedurze administracyjnej. W przypadku sporu pozytywnego sprawa mogłaby być rozstrzygana za pomocą wielu aktów administracyjnych pochodzących od różnych organów, co w konsekwencji prowadziłyby do późniejszego stwierdzenia nieważności określonego aktu (aktów). W przypadku zaś sporu negatywnego utrzymywanie stanu bierności organu w załatwieniu sprawy pozostawałoby w oczywistej sprzeczności z zasadą ekonomii procesowej.

III. Konieczne więc jest uchwalenie procedur prawnych prowadzących do rozstrzygania sporów kompetencyjnych. Jedną z nich jest postępowanie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym (zob. przepisy art. 4 i art. 15 § 1 pkt 4 i § 2 p.p.s.a.).

IV. Zgodnie z art. 166 ust. 3 Konstytucji RP spory kompetencyjne między organami samorządu terytorialnego i administracji rządowej rozstrzygają sądy administracyjne. Ta norma konstytucyjna zatem wyznaczyła zakres kompetencji sądów administracyjnych co do rozstrzygania sporów, ograniczając je tylko do kolizji między „organami samorządu terytorialnego” a „organami administracji rządowej”.

V. Wskazaną normę konstytucyjną uzupełnia art. 4 p.p.s.a. stanowiący, że sądy administracyjne rozstrzygają spory o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i między samorządowymi kolegiami odwoławczymi, jeżeli odrębna ustawa nie stanowi inaczej, oraz spory kompetencyjne między organami tych jednostek a organami administracji rządowej.

VI. Właściwość sądów administracyjnych w omawianych sprawach potwierdza również art. 22 § 2 k.p.a. w brzmieniu nadanym art. 4 pkt 3 przep. wprowadz.

VII. Wprawdzie powołane przepisy posługują się ogólnym pojęciem sądów administracyjnych, jako właściwych do rozstrzygania sporów kompetencyjnych między organami samorządu terytorialnego i administracji rządowej, ale

kwestię tę precyzuje art. 15 § 1 pkt 4 i § 2 p.p.s.a., wskazując, że omawiane spory będą rozstrzygane przez Naczelny Sąd Administracyjny.

VIII. Z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego przez Naczelny Sąd Administracyjny (art. 22 § 3 k.p.a.) mogą wystąpić następujące podmioty:

- 1) strona postępowania, w którym doszło do powstania sporu,
- 2) organ jednostki samorządu terytorialnego lub inny organ administracji publicznej pozostający w sporze,
- 3) minister właściwy do spraw administracji publicznej,
- 4) minister właściwy do spraw sprawiedliwości, Prokurator Generalny,
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich.

IX. Sąd rozstrzyga spory kompetencyjne, wydając postanowienie wskazujące organ właściwy do załatwienia konkretnej sprawy. Sprawa, w której powstał spór kompetencyjny, musi zatem mieć charakter sprawy z zakresu administracji publicznej, a wśród organów uczestniczących w postępowaniu przed sądem w sprawie o rozstrzygnięcie sporu musi brać udział organ właściwy do jej załatwienia.

X. Rozstrzygnięcie sporu o właściwość, w świetle powołanych ustaw, polega w istocie na arbitralnym wskazaniu przez sąd organu, który od tej pory jest organem uprawnionym do załatwienia konkretnej sprawy administracyjnej. Orzeczenie sądu, wskazujące właściwość danego organu, nie ma więc charakteru powszechnie obowiązującego, a zatem przepisy prawne nie przewidują i nie muszą przewidywać środków odwoławczych od takich orzeczeń. Praktycznie chodzi o to, aby w wyniku ewentualnego zażalenia nie prowadzić niepotrzebnych sporów niejako na marginesie sprawy, która oczekuje na merytoryczne rozstrzygnięcie.

XI. Do rozstrzygania sporów kompetencyjnych oraz do rozpoznawania innych spraw należących do właściwości Naczelnego Sądu Administracyjnego na mocy odrębnych ustaw stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed wojewódzkim sądem administracyjnym. Spory kompetencyjne Naczelny Sąd Administracyjny rozstrzyga na wniosek postanowieniem przez wskazanie organu właściwego do rozpoznania sprawy. Postanowienie wydaje sąd w składzie trzech sędziów na posiedzeniu niejawnym.

Wzór 3. POSTANOWIENIE ODMAWIAJĄCE ROZSTRZYGNIECIA SPORU KOMPETENCYJNEGO

Sygn. akt GW 52/25

POSTANOWIENIE

Dnia 9.05.2025 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: Sędzia NSA Jerzy Jurczykielewicz

Sędziowie NSA: Zbigniew Mierzejewski (spr.), Jarosław Wydrychowski

Protokolant: Katarzyna Robaczewska

po rozpoznaniu w dniu 9.05.2025 r. na rozprawie w Izbie Gospodarczej wniosku Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego między Dyrektorem Izby Administracji w Bydgoszczy a Prezydentem Miasta Torunia w przedmiocie lokalizacji ośrodka gier

postanawia

oddalić wniosek.

*Jerzy Jurczykielewicz
Zbigniew Mierzejewski
Jarosław Wydrychowski*

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 18.04.2025 r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy wniósł o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego pomiędzy nim a Prezydentem Miasta Torunia, dotyczącego wydania zaświadczenia potwierdzającego fakt, że lokal użytkowy przy ul. Zielnej 14 w Grudziądzu spełnia wymogi ustawowe do urządzania w nim gier, w szczególności, jest oddalony co najmniej 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz kultu religijnego.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.) – dalej k.p.a. – organy administracji publicznej zobowiązane są z urzędu do przestrzegania swej właściwości rzeczowej i miejscowej. Właściwość organu to pojęcie, które oznacza przewidzianą w przepisach prawa kompetencję do rozstrzygnięcia w trybie postępowania administracyjnego określonej kategorii spraw.

W sytuacji gdy dwa organy przyjmują lub wyłączają swoją kompetencję do rozstrzygnięcia tej samej, indywidualnej sprawy, zachodzi między nimi spór kompetencyjny. Stosownie do art. 166 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i zm.) spory kompetencyjne między organami samorządu terytorialnego i administracji rządowej rozstrzygają sądy administracyjne. Regulację taką zawierają również art. 22 § 2 k.p.a. oraz art. 4 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) – dalej p.p.s.a. – które stanowią, że sądy administracyjne rozstrzygają spory kompetencyjne między organami jednostek samorządu terytorialnego a organami administracji rządowej. W art. 15 § 1 pkt 4 p.p.s.a. prawodawca wskazał, że właściwym do rozpoznawania sporów kompetencyjnych określonych w art. 4 p.p.s.a. jest Naczelny Sąd Administracyjny. Z przepisu art. 15 § 2 p.p.s.a. wynika, że istota rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego polega na tym, że sąd w drodze postanowienia wskazuje jeden z organów występujących w sporze, jako właściwy do rozpoznania konkretnej, określonej we wniosku sprawy. Aby takie rozstrzygnięcie było możliwe, spór między organami dotyczyć musi konkretnej sprawy, która na podstawie obowiązujących w odpowiednim zakresie przepisów prawa materialnego może być załatwiona przez organ administracji w sposób określony we wniosku. W tym sensie musi być realny.

W sprawie będącej przedmiotem rozpatrzenia wnioszek oparto na błędnym założeniu. Przyjęto bowiem, że odległość punktu gier od wskazanych obiektów powinna być stwierdzona w formie zaświadczenia. Tymczasem żaden przepis ustawy wymogu takiego nie przewiduje. Przewidziano natomiast obowiązek przedstawienia przez wnioskodawcę opisu usytuowania geograficznego budynku lub miejsca, w którym ma być ulokowany ośrodek gier, jak również obowiązek przedstawienia opinii rady gminy o lokalizacji ośrodka gier. Między innymi te dokumenty mogą stanowić podstawę do dokonania przez organ uprawniony do wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych oceny, czy spełniony został omawiany warunek ustawowy.

Spór o to, który organ ma wydać zaświadczenie, w sytuacji, gdy tak, jak w rozpatrywanej sprawie, obowiązek wydania zaświadczenia nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa materialnego, nie jest zatem realny i nie ma podstaw do merytorycznego rozstrzygnięcia tego sporu.

W tej sytuacji Naczelny Sąd Administracyjny postanowił, jak w sentencji, na podstawie art. 151 w zw. z art. 15 § 1 i art. 64 § 3 p.p.s.a.

*Jerzy Jurczykielewicz
Zbigniew Mierzejewski
Jarosław Wydrychowski*

Komentarz

I. Zgodnie z art. 166 ust. 3 Konstytucji RP spory kompetencyjne między organami samorządu terytorialnego i administracji rządowej rozstrzygają sądy administracyjne. Ta norma konstytucyjna zatem wyznaczyła zakres kompetencji sądów administracyjnych co do rozstrzygania sporów, ograniczając je tylko do kolizji między „organami samorządu terytorialnego” a „organami administracji rządowej”.

II. Wskazaną normę konstytucyjną uzupełnia art. 4 p.p.s.a. stanowiący, że sądy administracyjne rozstrzygają spory o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i między samorządowymi kolegiami odwoławczymi, jeżeli odrębna ustawa nie stanowi inaczej, oraz spory kompetencyjne między organami tych jednostek a organami administracji rządowej.

III. Z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego przez Naczelny Sąd Administracyjny (art. 22 § 3 k.p.a.) mogą wystąpić następujące podmioty:

- 1) strona postępowania, w którym doszło do powstania sporu,
- 2) organ jednostki samorządu terytorialnego lub inny organ administracji publicznej pozostający w sporze,
- 3) minister właściwy do spraw administracji publicznej,
- 4) minister właściwy do spraw sprawiedliwości, Prokurator Generalny,
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich.

IV. W orzecznictwie przyjmuje się, że przy formułowaniu wniosku o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego lub sporu o właściwość trzeba uwzględnić przede wszystkim dwa następujące założenia: po pierwsze – wystąpienie z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu musi być poprzedzone ustaleniami i rozważaniami pozwalającymi na stwierdzenie, że przy wykorzystaniu wszelkich metod wykładni organ, do którego wpłynęło żądanie rozpoznania sprawy, nie jest właściwy, po drugie – przedmiot sporu powinien być na tyle precyzyjnie sformułowany, aby można było określić sprawę, która ma być rozpoznana. Wtedy tylko istnieje możliwość wskazania przez sąd organu właściwego do załatwienia sprawy na podstawie art. 15 § 2 p.p.s.a. (zob.: postanowienie NSA z 16.02.2004 r., OW 39/04, ONSAiWSA 2004/1, poz. 17; postanowienie NSA z 14.12.2005 r., II OW 46/05, LEX nr 188799).

V. Odmowa rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego (sporu o właściwość) następuje w drodze postanowienia oddalającego wniosek w tej sprawie. Postanowienie wydaje sąd w składzie trzech sędziów na posiedzeniu niejawnym.

VI. Do rozstrzygania sporów kompetencyjnych oraz do rozpoznawania innych spraw należących do właściwości Naczelnego Sądu Administracyjnego na mocy odrębnych ustaw stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed wojewódzkim sądem administracyjnym.

VII. Zob. także uwagi do wzoru nr 2 „Postanowienie rozstrzygające spór kompetencyjny”.

WZÓR 4. WNIOSEK O WYŁĄCZENIE SĘDZIEGO

Warszawa, dnia 2.05.2025 r.

Do
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Warszawie
ul. Jana Kazimierza 10
01-248 Warszawa

Skarżący: Jan Kowalski
ul. Polygonowa 212
01-248 Warszawa

Organ: Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Sygn. akt II SA/Wa 359/25

WNIOSEK skarżącego o wyłączenie sędziego

Na podstawie art. 20 § 1 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) wnoszę o wyłączenie Sędziego Jerzego Drodkowskiego od rozpoznawania sprawy z mojej skargi na decyzję Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10.02.2025 r. (nr SEow-727-463/24).

Uzasadnienie

Sędzia Jerzy Drodkowski brał udział w rozstrzyganiu sprawy w organie administracji publicznej, tj. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. W tej sytuacji wniosek jest uzasadniony w świetle art. 18 § 1 pkt 7 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Jan Kowalski

Załącznik:
odpis wniosku.

Komentarz

I. Wyłączenie sędziego następuje albo na żądanie sędziego, albo na wniosek strony.

II. Wniosek o wyłączenie sędziego strona zgłasza na piśmie lub ustnie do protokołu posiedzenia w sądzie, w którym sprawa się toczy, uprawdopodabiając jednocześnie przyczyny wyłączenia.

III. Początkowo w przypadku zgłoszenia w złej wierze wniosku o wyłączenie sędziego sąd administracyjny mógł skazać zgłaszającego wniosek na grzywnę do wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej – zgodnie z art. 23 p.p.s.a. Jednakże ustawą z 12.02.2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 36, poz. 196) wspomniany art. 23 p.p.s.a. został uchylony, co oznacza, iż obecnie nie ma podstaw do nałożenia grzywny na osobę składającą w złej wierze wniosek o wyłączenie sędziego.

IV. Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 13.12.2005 r., SK 53/04, OTK-A 2005/11, poz. 134, stwierdził, że art. 19 p.p.s.a. w zakresie, w jakim ogranicza przesłankę wyłączenia sędziego jedynie do stosunku osobistego, pomijając inne okoliczności, które mogą mieć wpływ na ocenę bezstronności sędziego, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Taka sytuacja oznacza, że niezależnie od przyczyn określonych w art. 18 p.p.s.a. sąd powinien wyłączyć sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony postępowania, jeżeli występuje taka okoliczność, która mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności tego sędziego.

V. W uchwale składu siedmiu sędziów z 23.05.2005 r., I OPS 3/05, ONSAiWSA 2005/6, poz. 110, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że sędzia, który brał udział w wydaniu wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego, zaskarżonego następnie skargą kasacyjną, nie jest wyłączony na podstawie art. 18 § 1 pkt 6 p.p.s.a. od badania w trybie art. 178 p.p.s.a., czy skarga kasacyjna spełnia wymagania formalne, w tym także od udziału w wydaniu postanowienia odrzucającego skargę kasacyjną.

VI. Sędzia jest wyłączony w sprawach, w których brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jak też w sprawach o ważność aktu prawnego sporządzonego z jego udziałem lub przez niego rozpoznanego oraz w sprawach, w których występował jako prokurator, a także w sprawach dotyczących skargi na decyzję lub postanowienie rozstrzygające sprawę co do istoty wydanych w postępowaniu administracyjnym nadzwyczajnym, jeżeli w prowadzonym wcześniej postępowaniu sądowoadministracyjnym dotyczącym kontroli legalności decyzji albo postanowienia wydanych w postępowaniu administracyjnym zwyczajnym brał udział w wydaniu wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie.

VII. Por. także objaśnienia do wzoru nr 6 „Postanowienie o odmowie wyłączenia sędziego”.

WZÓR 5. WNIOSEK O WYŁĄCZENIE SĘDZIEGO ZGŁOSZONY NA ROZPRAWIE

Sygn. akt II SA/Wa 359/25

PROTOKÓŁ

Dnia 7.05.2025 r.

Przewodniczący: Sędzia WSA Antoni Nowak
Sędziowie: Maria Jaglińska (spr.), Jerzy Drodkowski
Protokolant: Monika Klejkowska

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie na rozprawie rozpoznawał sprawę ze skargi Jana Kowalskiego na decyzję Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10.02.2025 r. (nr SEow-727-463/24) w przedmiocie odmowy przyznania świadczenia w drodze wyjątku.

Posiedzenie rozpoczęło o godzinie 11.30, zakończono o godzinie 12.05.

Po wywołaniu sprawy stawili się:

skarżący: Jan Kowalski osobiście, za Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – mgr Anna Zorembka – składa pełnomocnictwo.

Sprawozdanie z przebiegu sprawy złożyła sędzia Maria Jaglińska.

Skarżący składa wniosek o wyłączenie Sędziego Jerzego Drodkowskiego od rozpoznawania sprawy. Podkreśla, że Sędzia Jerzy Drodkowski brał udział w rozstrzyganiu sprawy w organie administracji publicznej, tj. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Pełnomocnik Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnosi o nieuwzględnianie wniosku i o oddalenie skargi, powołując się w tym zakresie na stanowisko zawarte w odpowiedzi na skargę.

Sąd postanowił:

- 1) rozprawę odroczyć,
- 2) następny termin wyznaczyć z urzędu, zawiadamiając strony.

Przewodniczący: Antoni Nowak

Protokolant: Monika Klejkowska

Komentarz

W tym zakresie – por. objaśnienia do wzoru nr 6 „Postanowienie o odmowie wyłączenia sędziego” oraz do wzoru nr 4 „Wniosek o wyłączenie sędziego”.

Wzór 6. POSTANOWIENIE O ODMOWIE WYŁĄCZENIA SĄDZIEGO

Sygn. akt II SA/Wa 359/25

POSTANOWIENIE

Dnia 12.05.2025 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia WSA Antoni Nowak

Sędziowie NSA: Maria Jaglińska (spr.), Andrzej Jerewicz

po rozpoznaniu w dniu 12.05.2025 r. na posiedzeniu niejawnym wniosku Jana Kowalskiego o wyłączenie Sędziego Jerzego Drodkowskiego w sprawie ze skargi Jana Kowalskiego na decyzję Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10.02.2025 r. (nr SEow-727-463/24) w przedmiocie odmowy przyznania świadczenia w drodze wyjątku

postanawia

wniosek oddalić.

*Antoni Nowak
Maria Jaglińska
Andrzej Jerewicz*

Uzasadnienie

Skarżący, powołując się na art. 20 § 1 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.), złożył wniosek o wyłączenie Sędziego Jerzego Drodkowskiego od rozpoznawania sprawy z jego skargi na decyzję Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10.02.2025 r. (nr SEow-727-463/24). Wniosek swój motywował tym, że Sędzia Jerzy Drodkowski brał udział w rozstrzyganiu sprawy w organie administracji publicznej, tj. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Jak wynika z przeprowadzonych wyjaśnień, w tym z oświadczenia Sędziego Jerzego Drodkowskiego, nie był on nigdy zatrudniony ani nie wykonywał żadnych czynności zawodowych w organach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Tak więc Wojewódzki Sąd Administracyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 22 § 1 powołanej ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

*Antoni Nowak
Maria Jaglińska
Andrzej Jerewicz*

Komentarz

I. Stosownie do art. 45 ust. 1 Konstytucji RP każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. W trosce więc o poszanowanie wskazanych wartości i o zachowanie obiektywizmu w ocenianiu procedura sądowoadministracyjna przewiduje instytucję wyłączenia przede wszystkim sędziego od orzekania w danej (konkretnej) sprawie. Wyłączenie to obejmuje również protokolanta, referendarza sądowego, asesora sądowego oraz prokuratora.

II. Stosowne uregulowania w tym zakresie zawierają art. 18–24 p.p.s.a.

III. Wyłączenie sędziego (protokolanta, referendarza, asesora, prokuratora) następuje w sytuacji, gdy:

- 1) jest stroną lub pozostaje z jedną z nich w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziałuje na jego prawa lub obowiązki;
- 2) sprawa dotyczy małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych do czwartego stopnia i powinowatych bocznych do drugiego stopnia;
- 3) sprawa dotyczy osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) był lub jest jeszcze pełnomocnikiem jednej ze stron;
- 5) świadczył usługi prawne na rzecz jednej ze stron lub jakiegokolwiek inne usługi związane ze sprawą;
- 6) brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jak też w sprawach o ważność aktu prawnego z jego udziałem sporządzonego lub przez niego rozpoznanego oraz w sprawach, w których występował jako prokurator;
- 7) sprawa dotyczy skargi na decyzję lub postanowienie rozstrzygające sprawę co do istoty wydanych w postępowaniu administracyjnym nadzwyczajnym, jeżeli w prowadzonym wcześniej postępowaniu sądowoadministracyjnym dotyczącym kontroli legalności decyzji albo postanowienia wydanych w postępowaniu administracyjnym zwyczajnym brał udział w wydaniu wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie;
- 8) brał udział w rozstrzyganiu sprawy w organach administracji publicznej;
- 9) istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.
- 10) brał udział w wydaniu orzeczenia objętego skargą o wznowienie postępowania (nie może orzekać co do tej skargi).

IV. Wyłączenie sędziego (innych podmiotów) następuje albo na żądanie sędziego, albo na wniosek strony. Wniosek o wyłączenie sędziego strona zgłasza na piśmie lub ustnie do protokołu posiedzenia w sądzie, w którym sprawa się toczy, uprawdopodobniając jednocześnie przyczyny wyłączenia.

V. W kwestii wyłączenia rozstrzyga – w składzie trzech sędziów – sąd administracyjny, w którym sprawa się toczy, wydając postanowienie na posiedzeniu niejawnym, po złożeniu wyjaśnienia przez sędziego, którego wniosek dotyczy.

VI. Na postanowienie wojewódzkiego sądu administracyjnego oddalające wniosek o wyłączenie sędziego przysługuje zażalenie do Naczelnego Sądu Administracyjnego; zob. wzór nr 163 „Zażalenie”.

VII. Trzeba podkreślić, że Trybunał Konstytucyjny badał legalność art. 53 k.p.c., który stanowił, że zgłaszającego w złej wierze wniosek o wyłączenie sędziego sąd, oddalając wniosek, skaże na grzywnę do wysokości 500 zł. W wyroku z 11.12.2002 r., SK 27/01, OTK-A 2002/7, poz. 93, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 53 k.p.c. jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Z motywów orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego wynika, że jednym z zasadniczych powodów orzeczenia o niezgodności art. 53 k.p.c. z Konstytucją RP była okoliczność, iż wymieniony przepis przewidywał skazanie wnioskodawcy na grzywnę w każdym wypadku stwierdzenia, że wniosek o wyłączenie sędziego został zgłoszony w złej wierze. Ustawą z 12.02.2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 36, poz. 196) art. 23 p.p.s.a. został uchylony, co oznacza, iż obecnie nie ma podstaw do nałożenia grzywny na osobę składającą w złej wierze wniosek o wyłączenie sędziego.

VIII. Wniosek o wyłączenie sądu jest niedopuszczalny i podlega odrzuceniu na posiedzeniu niejawnym.

IX. Ponowny wniosek o wyłączenie sędziego niezawierający podstaw wyłączenia albo oparty na tych samych okolicznościach podlega odrzuceniu bez składania wyjaśnień przez sędziego, którego dotyczy. Postanowienie wydaje sąd w składzie trzech sędziów, na posiedzeniu niejawnym.

X. Por. także objaśnienia do wzoru nr 4 „Wniosek o wyłączenie sędziego”.

STRONY

A. Zdolność sądowa i procesowa

WZÓR 7. WNIOSEK O USTANOWIENIE KURATORA Z POWODU BRAKÓW W REPREZENTACJI STRONY

Warszawa, dnia 14.01.2025 r.

Do
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Warszawie, Wydział III
ul. Jasna 6
00-013 Warszawa

Skarżąca: Allegro sp. z o.o.
ul. Melonowa 25
02-747 Warszawa

Organ: Dyrektor Izby Administracji Skarbowej
w Warszawie
ul. A. Felińskiego 2B
01-513 Warszawa

Sygn. akt III SA/Wa 1212/24

WNIOSEK organu podatkowego o ustanowienie kuratora dla skarżącej niemającej właściwej reprezentacji

Na podstawie art. 30 § 1 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) wnoszę o ustanowienie kuratora dla spółki, która nie ma obecnie organu powołanego do jej reprezentowania, w celu umożliwienia rozpoznania sprawy w trybie uproszczonym.

Uzasadnienie

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Warszawie 9.12.2024 r. złożył wniosek o rozpoznanie w trybie uproszczonym sprawy ze skargi Allegro sp. z o.o. na jego decyzję, prowadzonej w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie pod wymienioną wyżej sygnaturą.

Zgodnie z art. 119 pkt 2 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi rozpoznanie sprawy w tym trybie jest możliwe, jeżeli strona przeciwna w terminie 14 dni od zawiadomienia o złożeniu wniosku nie zażąda przeprowadzenia rozprawy.

Z informacji uzyskanej przez Izbę Administracji Skarbowej w Warszawie wynika, że Zarząd skarżącej, którego dwaj członkowie, zgodnie z umową spółki, są uprawnieni do jej reprezentowania, został 30.12.2024 r. odwołany przez Zgromadzenie Wspólników. Zarazem nie powołano nowego Zarządu, ale takie działania planowane są w drugim kwartale 2025 r. Obecnie więc nie ma osób powołanych do reprezentacji spółki, które mogłyby zająć stanowisko w sprawie wniosku organu podatkowego. W tej sytuacji zachodzi potrzeba ustanowienia kuratora dla skarżącej, aby Sąd mógł rozpatrzyć wniosek i podjąć decyzję o rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu niejawnym. Ze względu zaś na precedensowy charakter sprawy pożądane byłoby jej szybkie załatwienie, co umożliwia tryb uproszczony.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Warszawie
Adam Kowalski

Załączniki:

- 1) odpis wniosku,
- 2) notatka służbowa pracownika Izby Administracji Skarbowej na temat zmian dokonanych we władzach Allegro sp. z o.o. i informacji o planowanym Zgromadzeniu Wspólników.

Komentarz

I. Regulacja prawna zawarta w art. 30 p.p.s.a. umożliwia podejmowanie przez jedną ze stron postępowania sądowoadministracyjnego czynności niecierpiących zwłoki w tym postępowaniu, w przypadku gdy druga strona nie może być właściwie reprezentowana. Taka sytuacja występuje, gdy osoba fizyczna niemająca zdolności procesowej (zgodnie z art. 26 § 1 p.p.s.a. zdolność procesową, tj. zdolność do czynności w postępowaniu w sprawach sądowoadministracyjnych, mają osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, osoby prawne oraz organy administracji publicznej, a także organizacje społeczne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, o których mowa w art. 25 p.p.s.a.) nie ma swojego przedstawiciela ustawowego, w przy-

padku zaś osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej brak organu albo osób uprawnionych do działania w jej imieniu. Ze względu na specyfikę postępowania sądownoadministracyjnego, w którym stronami, zgodnie z art. 32 p.p.s.a., są skarżący i organ, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi, art. 30 p.p.s.a. będzie wykorzystywany przede wszystkim przez organy państwa, a nie przez skarżących. Przepisy ustrojowe regulujące sposób działania organów państwa w zasadzie wykluczają sytuację braku ich odpowiedniej reprezentacji przed sądem administracyjnym, chociaż sporadycznie mogą wystąpić tego rodzaju przypadki, w szczególności w razie trudności w obsadzie funkcji nowo utworzonego organu, co np. miało miejsce w odniesieniu do Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, którego wyposażono w kompetencje do wydawania aktów administracyjnych podlegających kontroli sądowej, czy w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, kwestionującego konstytucyjność niektórych przepisów noweli do ustawy o radiofonii i telewizji, dotyczących sposobu powoływania Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

II. Warunkiem ustanowienia kuratora w przypadku, o którym mowa w art. 30 p.p.s.a., jest złożenie wniosku do sądu orzekającego w sprawie przez stronę, która zamierza podjąć czynność niecierpiącą zwłoki skierowaną przeciwko drugiej stronie.

III. Wniosek powinien odpowiadać wymaganiom pisma procesowego (art. 46 i 47 p.p.s.a.) i zawierać żądanie ustanowienia kuratora.

IV. W uzasadnieniu wnioskodawca powinien wykazać, że spełnione są przesłanki podmiotowe (brak odpowiedniej reprezentacji strony przeciwnej) oraz przedmiotowe (konieczność podjęcia czynności niecierpiącej zwłoki skierowanej przeciwko drugiej stronie) do ustanowienia kuratora na podstawie art. 30 p.p.s.a.

V. Wniosek o ustanowienie kuratora może być złożony na każdym etapie postępowania, jeśli wystąpią przesłanki wymienione w art. 30 § 1 p.p.s.a.

Wzór 8. POSTANOWIENIE O ODMOWIE USTANOWIENIA KURATORA

Sygn. akt III SA/Wa 1212/24

POSTANOWIENIE

Dnia 12.02.2025 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia WSA Kamil Bluszczewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 12.02.2025 r. sprawy ze skargi Allegro sp. z o.o. na decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie z dnia 16.09.2024 r. (nr IS/pp/2235/24) w przedmiocie podatku dochodowego od osób prawnych za 2020 r.

postanawia

oddalić wniosek Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie o ustanowienie kuratora dla skarżącego niemającego organu powołanego do reprezentowania go, gdyż nie została spełniona przesłanka wynikająca z art. 30 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) dotycząca podjęcia przez wnioskodawcę czynności niecierpiącej zwłoki, a ponadto w sprawie zachodzi konieczność zastosowania z urzędu art. 124 § 1 pkt 2 p.p.s.a.

Kamil Bluszczewski

Komentarz

I. Postanowienie sądu w sprawie ustanowienia kuratora na podstawie art. 30 p.p.s.a. może, zgodnie z § 1 tego przepisu, zapaść na posiedzeniu niejawnym, co nie wyklucza możliwości skierowania przez sąd wniosku o ustanowienie kuratora do rozpoznania na rozprawie, stosownie do art. 90 § 2 p.p.s.a. Postanowienie takie może wydać zarówno sędzia, jak i referendarz sądowy.

II. Na postanowienie dotyczące ustanowienia kuratora, wydane przez sędziego bez względu na zawarte w nim rozstrzygnięcie – pozytywnie lub negatywnie załatwiające wniosek strony – nie przysługuje zażalenie.

W piśmiennictwie pojawił się pogląd, że przysługuje na nie skarga kasacyjna na podstawie art. 173 § 1 p.p.s.a., ponieważ kończy ono postępowanie w sprawie

(por. J.P. Tarno, *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, Warszawa 2004, s. 68, także J. Drachal, J. Jagielski, M. Cherka [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. R. Hauser, M. Wierzbowski, Warszawa 2015, s. 205). Stanowisko to jest wysoce dyskusyjne i może mieć charakter postulatu *de lege ferenda*, gdyż, mając na względzie art. 134 i 135 p.p.s.a., pojęcie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, o którym mowa w art. 173 § 1 p.p.s.a., należy odnosić do wyroków i postanowień kończących całe postępowanie, którego granice wyznacza przedmiot sprawy (np. postanowień o odrzuceniu skargi – art. 58 § 1 p.p.s.a. lub umorzeniu postępowania sądowego – art. 161 § 1 p.p.s.a.). Nie obejmuje ono natomiast, moim zdaniem, postępowań o charakterze wypadkowym w stosunku do postępowania w sprawie, a do takich należy zaliczyć kwestię ustanowienia kuratora. J.P. Tarno, w kolejnym wydaniu książki *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, Warszawa 2006, s. 92–93, nie podtrzymał prezentowanego poglądu, podzielając stanowisko, że na takie postanowienie nie przysługuje zażalenie.

III. Gdy na postanowienie nie przysługuje środek zaskarżenia, jego treść ogranicza się do sentencji (odpowiednio stosowany art. 138 w zw. z art. 166 p.p.s.a.), nie sporządza się natomiast do niego uzasadnienia (art. 163 § 2 zdanie drugie p.p.s.a.). W takim przypadku, w szczególności gdy rozstrzygnięcie negatywnie załatwia wnioski, ze względu na konstytucyjną zasadę informowania, a także art. 6 p.p.s.a., sąd powinien skrótowo zasygnalizować podstawę prawną działania i powody rozstrzygnięcia.

IV. W przypadku gdy w sprawie ustanowienia kuratora orzeka referendarz sądowy, co umożliwia § 2, wówczas stronom od wydanego przez niego postanowienia przysługuje sprzeciw, który należy wnieść do sądu w terminie 7 dni od dnia doręczenia stronie postanowienia referendarza, stosownie do art. 167a § 2–5 p.p.s.a. Sprzeciw rozpoznaje sąd, w którym wydano zaskarżone orzeczenie. W razie wniesienia sprzeciwu postanowienie referendarza sądowego traci moc. W związku z tym w orzecznictwie podkreśla się, że sprzeciw ma charakter anulujący, w przypadku bowiem jego prawidłowego wniesienia postanowienie referendarza sądowego automatycznie traci moc niezależnie od tego, czy sprzeciw był merytorycznie uzasadniony. Natomiast sprawa będąca przedmiotem sprzeciwu jest rozpoznawana ponownie przez WSA jako sąd pierwszej instancji (zob. postanowienie NSA z 7.05.2004 r., OZ 112/04, LEX nr 837838).

V. Postanowienie referendarza sądowego w sprawie ustanowienia kuratora z uwagi na możliwość wniesienia sprzeciwu, stanowiącego specyficzny środek zaskarżenia, wymaga uzasadnienia (art. 163 § 2 w zw. z art. 167a § 1 p.p.s.a.).

VI. Postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym, zgodnie z art. 163 § 2 p.p.s.a., sąd z urzędu doręcza stronom.

VII. W kwestii postanowienia o ustanowieniu kuratora – por. wzór nr 64 „Postanowienie o ustanowieniu kuratora”.

Wzór 9. ZARZĄDZENIE W SPRAWIE USUNIĘCIA BRAKÓW W ZAKRESIE ZDOLNOŚCI SĄDOWEJ LUB PROCESOWEJ

Sygn. akt III SA/Wa 900/25

ZARZĄDZENIE

Dnia 17.03.2025 r.

Na podstawie art. 31 § 1 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) zarządza się wezwać skarżącą Janinę Wiśniewską do podpisania skargi w terminie 7 dni pod rygorem jej odrzucenia, informując, że w postępowaniu przed sądem administracyjnym nie może w jej imieniu występować kuzyn Karol Malinowski.

*Zastępca Przewodniczącego
Wydziału III Wojewódzkiego Sądu
Administracyjnego w Warszawie
Sędzia WSA
Klára Jadacka*

Wykonano: 18.03.2025 r.

podpis: *Anna Marzec* (sekretarz sądowy)

Komentarz

I. Zarządzenie w sprawie usunięcia braków wskazanych w art. 31 § 1 p.p.s.a. (w zakresie zdolności sądowej, procesowej albo w składzie właściwych organów) wydaje przede wszystkim przewodniczący wydziału (§ 33 ust. 1 reg. w.s.a.). Może wydać je także sędzia sprawozdawca (§ 37 ust. 1 pkt 1 reg. w.s.a.).

II. Zarządzenie, ze względu na art. 58 § 1 pkt 5 p.p.s.a., powinno zawierać pouczenie o skutkach jego niewykonania.

III. Adnotację o wykonaniu zarządzenia pracownik sekretariatu umieszcza pod treścią zarządzenia, opatrując ją datą i czytelnym podpisem lub skróconym podpisem i pieczętą imienną (§ 13 ust. 2 i 3 zasad biurowości).

IV. Termin wyznaczony w piśmie jest terminem sądowym (art. 82 p.p.s.a.) i może być przez przewodniczącego z ważnej przyczyny – z urzędu lub na wniosek strony zgłoszony przed upływem terminu – przedłużony, a także na wniosek strony skrócony (art. 84 p.p.s.a.). Wyznaczając termin, należy brać

pod uwagę charakter braków i realny czas niezbędny do ich uzupełnienia, co wynika z dyspozycji zawartej w zdaniu pierwszym art. 31 § 1 p.p.s.a., że „sąd wyznaczy odpowiedni termin”.

V. W razie niedochowania wyznaczonego w zarządzeniu terminu strona może wnosić o jego przywrócenie, powołując się na brak winy w uchybieniu terminowi i uprawdopodobniając tę okoliczność (art. 86 i 87 p.p.s.a.).

VI. W przypadku niewykonania takiego zarządzenia, skutkującego nieusunięciem braków w zakresie zdolności sądowej lub procesowej albo w składzie właściwych organów, skarga podlega odrzuceniu na podstawie art. 58 § 1 pkt 5 p.p.s.a.

VII. Krąg osób, które mogą być pełnomocnikami strony w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wskazuje art. 35 p.p.s.a. W przypadku osoby fizycznej, oprócz zawodowych pełnomocników (adwokatów, radców prawnych, w sprawach określonych w przepisach szczególnych także doradców podatkowych i rzeczników patentowych) funkcję tę, zgodnie z § 1 tego artykułu, może pełnić również małżonek, rodzeństwo, wstępni lub zstępni takiej osoby oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia, a także inne osoby, jeżeli przewidują to przepisy szczególne.

Wzór 10. WEZWANIE DO UZUPEŁNIENIA BRAKÓW W ZAKRESIE ZDOLNOŚCI SĄDOWEJ LUB PROCESOWEJ

Warszawa, 18.03.2025 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Warszawie Wydział III
ul. Jasna 6
00-013 Warszawa

Janina Wiśniewska
ul. Lipowa 1
02-749 Warszawa

Sygn. akt III SA/Wa 900/25

WEZWANIE

Zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału III z 17.03.2025 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wzywa do osobistego podpisania skargi na decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie z dnia 6.11.2024 r. (nr IS/pf 2589/24) w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 r. – w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania – pod rygorem jej odrzucenia.

Jednocześnie informuję, że skarga została podpisana przez osobę, która – stosownie do art. 35 § 1 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) – nie może być pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed sądem administracyjnym.

Sekretarz sądowy
Anna Marzec

Pouczenie

Strony i ich przedstawiciele mają obowiązek zawiadamiać Sąd o każdej zmianie miejsca zamieszkania, adresu do doręczeń, w tym adresu elektronicznego, lub siedziby. W razie zaniedbania tego obowiązku pisma wysłane pod dotychczasowym adresem pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia (art. 70 § 1 i 2 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).

Komentarz

I. Wezwanie do usunięcia braków sporządza pracownik sekretariatu, wyznaczony przez kierownika sekretariatu właściwej jednostki, w wykonaniu zarządzenia przewodniczącego wydziału (§ 13 zasad biurowości), zamieszczając na zarządzeniu czytelnie podpisaną i opatrzoną datą adnotację o jego wykonaniu.

II. W wezwaniu należy zamieścić wszystkie kwestie zawarte w zarządzeniu, w szczególności informację o terminie i rygorze jego niewykonania. Należy również powołać podstawę prawną wystosowania wezwania, którą stanowi zarządzenie przewodniczącego wydziału.

Przy sporządzeniu wezwania kierowanego do strony występującej w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego należy mieć na względzie konieczność udzielenia jej potrzebnych wskazań co do czynności procesowych oraz pouczenia o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań (art. 6 p.p.s.a.).

III. W przypadku gdy wezwanie jest pierwszym pismem kierowanym do strony, powinno także zawierać pouczenie o obowiązku informowania sądu o zmianie adresu i skutkach niedopełnienia tego obowiązku (art. 70 § 1 i 2 p.p.s.a.).

Wzór 11. WNIOSEK O USTANOWIENIE PRZEDSTAWICIELA USTAWOWEGO DLA OSOBY FIZYCZNEJ NIEMAJĄCEJ ZDOLNOŚCI DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

Warszawa, 10.02.2025 r.

Do
Sądu Rejonowego
w Pułtusk
Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawca: Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Warszawie, Wydział III

Sygn. akt III SA/Wa 1345/24

WNIOSEK o ustanowienie kuratora

Na podstawie art. 31 § 1 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) wnoszę o ustanowienie kuratora dla małoletniego Krzysztofa Malinowskiego, urodzonego 10.05.2014 r., w sprawie zawisłej przed tutejszym Sądem, a dotyczącej decyzji ustalającej małoletniemu podatek od spadku od bracie dziadka Karola Malinowskiego.

Uzasadnienie

Do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego 23.12.2024 r. wpłynęła skarga małoletniego Krzysztofa Malinowskiego, zamieszkałego w Pułtusk, ul. Lipowa 52, na decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie z dnia 10.10.2024 r. (nr IS 2357/1/24/sp) w przedmiocie podatku od spadku, podpisana przez jego rodziców.

Dowód: odpis skargi.

W aktach sprawy, nadesłanych wraz ze skargą przez organ podatkowy, znajduje się testament, z którego wynika, że spadkodawca, ze względu na konflikt istniejący w rodzinie, zastrzegł, że przypadający stryjecznemu wnukowi spadek nie będzie objęty zarządem sprawowanym przez rodziców; ponadto wydziedziczył bratanka, gdyż uznał, że uporczywie nie dopełniał wobec niego obowiązków rodzinnych. Jednocześnie nie wyznaczył zarządcy, ponieważ, jak stwierdził, nie miał zaufania do członków rodziny.

Dowód: odpis testamentu.

W tym stanie rzeczy, stosownie do art. 102 ustawy z dnia 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2809 ze zm.), interesy dziecka w sprawach związanych ze spadkiem powinien reprezentować kurator ustanowiony przez sąd opiekuńczy, co uzasadnia wniosek.

*Przewodniczący Wydziału III Sędzia WSA
Antoni Paciorkiewicz*

Załączniki:

- 1) odpis wniosku,
- 2) odpis testamentu.

Komentarz

I. Zgodnie z art. 31 § 1 zdanie drugie p.p.s.a. sąd administracyjny jest zobowiązany wystąpić do właściwego sądu opiekuńczego o ustanowienie przedstawiciela ustawowego dla osoby fizycznej niemającej zdolności do czynności w postępowaniu (por. art. 27 p.p.s.a.), gdy wyznaczenie takiego przedstawiciela powinno nastąpić z urzędu (por. art. 145 § 2 oraz art. 178 k.r.o.). W związku z tym we wniosku należy wskazać podstawę prawną, z której wynika, że w danej sprawie konieczne jest reprezentowanie skarżącego przez przedstawiciela ustawowego.

II. W imieniu sądu administracyjnego wniosek do sądu opiekuńczego kieruje przewodniczący wydziału, do którego obowiązków należy badanie wymagań formalnych skargi (§ 33 ust. 1 reg. w.s.a.), lub sędziego sprawozdawcy (§ 37 ust. 1 reg. w.s.a.).

III. Właściwość miejscową sądu opiekuńczego określa art. 569 k.p.c.

IV. W przypadku wystąpienia przez sąd administracyjny do sądu opiekuńczego z wnioskiem o ustanowienie dla strony przedstawiciela ustawowego postępowanie powinno być z urzędu zawieszone (por. art. 124 § 1 pkt 1 p.p.s.a.). Podjęcie postępowania z urzędu nastąpi od dnia ustanowienia przedstawiciela ustawowego (por. art. 128 § 1 pkt 3 p.p.s.a.). Postanowienia w przedmiocie zawieszenia i podjęcia zawieszonego postępowania mogą zapaść na posiedzeniu niejawnym. Przysługuje na nie zażalenie (art. 131 p.p.s.a.).

Wzór 12. POSTANOWIENIE O DOPUSZCZENIU DO UDZIAŁU W SPRAWIE MIMO ISTNIEJĄCYCH BRAKÓW

Sygn. akt V SA/Wa 1256/24

POSTANOWIENIE

18.02.2025 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia WSA Ewa Wojcieszko

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 18.02.2025 r. sprawy ze skargi Adas sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Brzezińska 12, na decyzję Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie z dnia 1.08.2024 r. (nr 1205/24) w przedmiocie podatku akcyzowego

postanawia:

- 1) tymczasowo dopuścić wniosek o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego podpisany w imieniu spółki jedynie przez Prezesa Zarządu,
- 2) zobowiązać skarżącą do uzupełnienia wniosku o podpis drugiego członka Zarządu, zgodnie ze statutem spółki, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia, pod rygorem zniesienia postępowania w zakresie, którego dotyczy wniosek.

Ewa Wojcieszko

Komentarz

I. Zgodnie z art. 31 § 2 p.p.s.a. sąd może dopuścić tymczasowo do czynności stronę niemającą zdolności sądowej lub procesowej albo osobę niemającą należytego ustawowego umocowania, z tym zastrzeżeniem, że przed upływem wyznaczonego terminu braki będą uzupełnione, a czynności zatwierdzone przez powołaną do tego osobę. Rozstrzygnięcie tej kwestii pozostawione jest uznaniu sądu.

II. Rozstrzygnięcie w tym zakresie zapada w formie postanowienia wydawanego na posiedzeniu niejawnym, które z urzędu podlega doręczeniu stronom (art. 163 § 2 p.p.s.a.). Postanowienie to nie wymaga uzasadnienia, gdyż nie przysługuje na nie żaden środek zaskarżenia. Powinno jednak z niego wynikać, jakie braki i w jakim terminie strona ma uzupełnić, a także jakie będą konsekwencje niewykonania postanowienia sądu.

Wzór 13. POSTANOWIENIE O ZNIESIENIU POSTĘPOWANIA

Sygn. akt V SA 1256/24

POSTANOWIENIE

10.04.2025 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia WSA Ewa Wojcieszko

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 10.04.2025 r. sprawy ze skargi Adas sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Brzezińska 12, na decyzję Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie z dnia 1.08.2024 r. (nr 1205/24) w przedmiocie podatku akcyzowego

postanawia:

- 1) znieść postępowanie mediacyjne wszczęte na wniosek skarżącej, którego braków w postaci wadliwego podpisu nie uzupełniono w siedmiodniowym terminie wyznaczonym przez Sąd w postanowieniu z 12.02.2025 r.,
- 2) skierować sprawę do rozpoznania na rozprawie według kolejności wpływu.

Ewa Wojcieszko

Komentarz

I. W przypadku gdy strona tymczasowo dopuszczona do czynności nie uzupełniła wskazanych przez sąd braków lub też nie dochowała wyznaczonego przez sąd terminu do ich uzupełnienia, a termin ten nie został przywrócony (por. art. 86 i 87 p.p.s.a.), postępowanie w zakresie, w jakim jest dotknięte brakami, podlega zniesieniu. Konsekwencją zniesienia postępowania jest uznanie za niebyłe wszelkich czynności zarówno stron, jak i sądu, które zostały przeprowadzone w następnym zniesionym zakresie (art. 31 § 3 p.p.s.a.).

II. O zniesieniu postępowania w całości lub w części sąd orzeka w formie postanowienia wydawanego na posiedzeniu niejawnym, na które nie przysługuje zażalenie. Nie wymaga więc ono sporządzenia uzasadnienia i jest doręczane stronom z urzędu (art. 163 § 2 p.p.s.a.).

III. W przypadku zniesienia postępowania, na skutek czego dokonane przez stronę czynności zostaną uznane za niebyłe, może także wystąpić potrzeba wydania odpowiedniego postanowienia kończącego postępowanie (o odrzuceniu skargi, umorzeniu postępowania) lub przerywającego jego bieg (o zawieszeniu postępowania). Wskazuje na to końcowa część art. 31 § 3 p.p.s.a. W takiej sytuacji rozstrzygnięcie dotyczące dalszego biegu sprawy może zostać zawarte w kolejnym punkcie postanowienia, w którym sąd orzeka o zniesieniu postępowania. W tej części na postanowienie – w zależności od zawartego w nim rozstrzygnięcia – może przysługiwać stronie odpowiedni środek prawny (w przypadku odrzucenia skargi z przyczyn, o których mowa w art. 58 § 1 pkt 2–4 p.p.s.a., lub umorzenia postępowania – zażalenie, stosownie do art. 194 § 1 pkt 1a i 1b p.p.s.a.; w razie zawieszenia postępowania – zażalenie, w myśl art. 131 p.p.s.a.), a zatem postanowienie będzie wymagało uzasadnienia.

B. Strony i uczestnicy postępowania

WZÓR 14. WNIOSEK O DOPUSZCZENIE DO UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU W CHARAKTERZE UCZESTNIKA

Warszawa, 20.03.2025 r.

Do
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Warszawie
Wydział II
ul. Jana Kazimierza 10 2/4
01-248 Warszawa

Wnioskodawca: Mateusz Jaśko
ul. Marszałkowska 178
00-015 Warszawa

Sygn. akt II SA/Wa 134/25

WNIOSEK o dopuszczenie do udziału w postępowaniu przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie w charakterze uczestnika

Na podstawie art. 33 § 2 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) zgłaszam udział w charakterze uczestnika w postępowaniu ze skargi Teresy Terlikowskiej na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z 12.11.2024 r. (nr SKO 1127/24) w przedmiocie obowiązku meldunkowego i proszę o dopuszczenie mnie do udziału w tym postępowaniu.

Uzasadnienie

Nie brałem udziału w prowadzonym w 2024 r. postępowaniu administracyjnym przed organami obu instancji – Prezydentem m.st. Warszawy oraz Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Warszawie w sprawie wymeldowania Teresy Terlikowskiej z miejsca stałego pobytu w Warszawie, ul. Marszałkowska 178, zakończonego zaskarżoną decyzją, gdyż w tym czasie przebywałem służbowo za granicą. Wynik postępowania w tej sprawie dotyczy mojego interesu prawnego. Jestem bowiem współwłaścicielem lokalu, w którym skarżąca była zameldowana.

Dowód: akt notarialny rep. A nr 9167/99, dokumentujący zakup lokalu mieszkalnego wraz z odpowiednim udziałem w częściach wspólnych budynku i prawem użytkowania wieczystego gruntu przy ul. Marszałkowskiej 178 w Warszawie.

W związku z tym niezgodny z rzeczywistością stan ewidencji ludności w tym lokalu, w którym skarżąca zameldowana była na pobyt stały, mimo że 2 lata temu wyprowadziła się, ogranicza moje prawo do korzystania z własności. Wniosek zatem jest uzasadniony.

Mateusz Jaśko

Załączniki:

- 1) akt notarialny z dwoma odpisami dla stron,
- 2) dwa odpisy wniosku.

Komentarz

I. Zgodnie z art. 33 p.p.s.a. w postępowaniu przed sądem administracyjnym oprócz stron, tj. skarżącego i organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania zaskarżono, mogą brać udział uczestnicy na prawach strony, o których mowa w § 1, oraz pozostali uczestnicy, których dotyczy § 2 tego przepisu. Uczestnikom na prawach strony, do których zalicza się osoby biorące udział w postępowaniu administracyjnym, które nie wniosły skargi, a których interesu prawnego dotyczy wynik postępowania sądowego, przysługuje udział w postępowaniu przed sądem administracyjnym z mocy prawa z chwilą wszczęcia go. Natomiast osoby, które nie brały udziału w postępowaniu administracyjnym, jeżeli wynik tego postępowania dotyczył ich interesu prawnego, mogą zgłosić udział w postępowaniu sądownoadministracyjnym i wnioskować o dopuszczenie do tego postępowania w charakterze uczestnika.

Takie uprawnienie przysługuje również organizacji społecznej, choćby nie miała osobowości prawnej, w zakresie jej działalności statutowej, w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób (art. 25 § 4 p.p.s.a.). Taką możliwość w postępowaniach administracyjnych ogólnym i podatkowym przewidują:

art. 31 k.p.a. oraz art. 133a o.p. W świetle dotychczasowego orzecznictwa status organizacji społecznej przysługuje także fundacji, co wcześniej było przez sąd administracyjny negowane (por. uchwała NSA (7) z 12.12.2005 r., II OPS 4/05, ONSAiWSA 2006/2, poz. 37, a także aprobowane glosy do tej uchwały J.P. Tarno i J. Repela, ZNSA 2006/1).

II. Wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zainteresowany podmiot może złożyć w dowolnym czasie dopóty, dopóki postępowanie sądownoadministracyjne nie zostanie zakończone (por. wyrok NSA z 30.11.2012 r., I OSK 2032/12, LEX nr 1372739).

III. We wniosku wnioskodawca powinien wykazać, że spełnia przesłanki, o których mowa w art. 33 § 2 p.p.s.a., tzn. przedstawić dowody i argumenty, które przemawiają za tym, że wynik postępowania przed sądem administracyjnym będzie dotyczył jego interesu prawnego, w przypadku zaś organizacji społecznej, domagającej się uczestniczenia w postępowaniu dotyczącym innej osoby, wykazania, że takie działanie znajduje podstawę w treści statutu.

IV. Wniosek powinien odpowiadać wymaganiom przewidzianym dla pism procesowych, o których mowa w art. 46–47 p.p.s.a., w szczególności powinny być do niego dołączone jego odpisy oraz odpisy innych załączników do doręczenia ich stronom postępowania. Liczba odpisów zależy więc od liczby stron uczestniczących w postępowaniu przed sądem administracyjnym.

Wzór 15. POSTANOWIENIE O DOPUSZCZENIU DO UDZIAŁU W SPRAWIE

Sygn. akt II SA/Wa 134/25

POSTANOWIENIE

17.04.2025 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w składzie:

Sędzia WSA Adam Borzęcki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 17.04.2025 r. sprawy ze skargi Teresy Terlikowskiej na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z 12.11.2024 r. (nr SKO 1127/24) w przedmiocie obowiązku meldunkowego

postanawia

dopuszczyć do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania na prawach strony Mateusza Jaśko – współwłaściciela lokalu mieszkalnego, z którym związany jest obowiązek meldunkowy.

Adam Borzęcki

Komentarz

I. Zgodnie z art. 33 § 2 zdanie drugie i trzecie p.p.s.a. postanowienie w kwestii dopuszczenia do postępowania w charakterze uczestnika sąd wydaje na posiedzeniu niejawnym, przy czym na postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w sprawie przysługuje zażalenie. Z przepisu tego wynika *a contrario*, że strona nie może za pomocą odrębnego środka prawnego kwestionować postanowienia o dopuszczeniu do postępowania innej osoby w charakterze uczestnika postępowania. Może natomiast podnosić tę okoliczność, jeśli uważa takie postanowienie za wadliwe, w skardze kasacyjnej.

II. W przypadku gdy zachodzą przesłanki określone w art. 33 § 2 p.p.s.a., sąd powinien dopuścić podmiot zgłaszający swój udział w charakterze uczestnika do udziału w postępowaniu. Nie ma bowiem podstaw do odmiennego traktowania praw i obowiązków osób wymienionych w § 1 i 2 tego przepisu, różnica w ich pozycji procesowej związana jest jedynie ze sposobem dopuszczenia do udziału w postępowaniu – w pierwszym przypadku z urzędu, w drugim zaś na wniosek (por. J.P. Tarno, *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, Warszawa 2006, s. 97–98).

Wzór 16. POSTANOWIENIE O ODMOWIE DOPUSZCZENIA DO UDZIAŁU W SPRAWIE

Sygn. akt III SA/Wa 760/25

POSTANOWIENIE

11.04.2025 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w składzie następującym:

Sędzia WSA Kamil Borowczak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 11.04.2025 r. sprawy ze skargi Mirosława Konopackiego na decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie z dnia 7.01.2025 r. (nr IS/pf/2021/24) w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2023 r.

postanawia

odmówić dopuszczenia do udziału w sprawie Stowarzyszeniu Pomoc Podatnikom.

Kamil Borowczak

Uzasadnienie

Stowarzyszenie Pomoc Podatnikom, powołując się na art. 33 § 2 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.), we wniosku z 20.02.2025 r. zgłosiło swój udział w postępowaniu przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie w sprawie ze skargi Mirosława Konopackiego na wymienioną w sentencji postanowienia decyzję Dyrektora Administracji Izby Skarbowej w Warszawie w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2023 r.

W motywach wniosku Stowarzyszenie podało, powołując się na uregulowania zawarte w statucie, że jego działalność obejmuje upowszechnianie wiedzy na temat systemu podatkowego i udzielanie pomocy podatnikom, w szczególności znajdującym się w trudnej sytuacji majątkowej, uniemożliwiającej korzystanie w postępowaniu z pomocy zawodowych pełnomocników. Tym samym wnioskodawca uznał, że jako organizacja społeczna spełnia przesłanki, o których mowa w art. 33 § 2 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, od których zależy dopuszczenie go do udziału w postępowaniu na prawach strony.

Wojewódzki Sąd Administracyjny stwierdził, że wniosek jest niezasadny. Artykuł 33 § 2 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi dopuszcza udział organizacji społecznej, o której mowa w art. 25 § 4 tej ustawy, w sprawach innych osób, jeżeli sprawa dotyczy zakresu jej statutowej działalności. W przypadku wnioskodawcy, wbrew jego twierdzeniu, ze statutu nie wynika, aby pomoc podatnikom miała mieć charakter powszechny, ograniczono ją bowiem jedynie do członków Stowarzyszenia. Tymczasem skarżący Mirosław Konopacki takim członkiem nie jest. Wobec braku wystąpienia przesłanki umożliwiającej dopuszczenie organizacji społecznej do udziału w postępowaniu sądowoadministracyjnym w charakterze uczestnika Sąd – na podstawie art. 33 § 2 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – postanowił jak w sentencji.

Kamil Borowczak

Komentarz

I. Sąd wydaje postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w sprawie w sytuacji, gdy z wnioskiem występuje osoba, która nie może legitymować się interesem prawnym, na który rzutowałby wynik postępowania sądowoadministracyjnego. W praktyce najczęściej wnioskodawcy powołują się na interes faktyczny, nie wskazując natomiast przepisów, z których wywodziliby swoje uprawnienia do udziału w postępowaniu na prawach strony.

II. W przypadku gdy wniosek zgłasza organizacja społeczna, o której mowa w art. 25 § 4 p.p.s.a., zamierzająca wziąć udział w charakterze uczestnika postępowania w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób, za takim udziałem musi przemawiać zakres jej statutowej działalności. Ponadto uprawnienie organizacji społecznej do uczestniczenia w sądowej kontroli legalności działań lub bezczynności organów administracji jest dopuszczalne w sytuacji, gdy organizacja taka może wcześniej uczestniczyć w postępowaniu administracyjnym, np. na podstawie art. 31 k.p.a. lub art. 133a o.p. (por. postanowienie NSA z 19.08.2004 r., OZ 340/04, ONSAiWSA 2004/3, poz. 52, z krytyczną glosą J. Zimmermanna, OSP 2005/4, s. 211–212, zob. też A. Nędzarek, *Znaczenie udziału organizacji społecznej w postępowaniu przed sądem administracyjnym w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób*, ZNSA 2014/4 s. 29–46; M. Szubiakowski, *Dopuszczenie organizacji społecznej do postępowania przed sądem administracyjnym w sprawach podatkowych*, ZNSA 2020/2, s. 7–18). W niektórych rodzajach spraw przepisy nie przewidują możliwości ingerowania takich podmiotów w sprawy dotyczące interesów prawnych innych osób, np. w prawie budowlanym.

III. Dokonując oceny uprawnień podmiotu, który domaga się przyznania prawa do udziału w postępowaniu sądowoadministracyjnym w charakterze uczestnika, należy też mieć na względzie regulacje szczególne, np. w zakresie ochrony środowiska (por. J.P. Tarno, *Prawo...*, 2006, s. 100), a także regulację

zawartą w § 1a art. 33 p.p.s.a. Wynika z niej, że jeżeli przepis szczególny przewiduje zawiadamianie stron postępowania o aktach lub innych czynnościach organu poprzez publiczne zawiadamianie, wówczas wniosek o przystąpienie do postępowania przez osobę, która brała udział w takim postępowaniu, a nie wniosła skargi, musi być złożony przed rozpoczęciem rozprawy.

IV. Postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w sprawie sąd, stosownie do art. 33 § 2 p.p.s.a., wydaje na posiedzeniu niejawnym. Wymaga ono uzasadnienia. Przysługuje bowiem na nie zażalenie do Naczelnego Sądu Administracyjnego, o czym strona występująca w sprawie bez zawodowego pełnomocnika (radcy prawnego, adwokata, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego) powinna być pouczona z urzędu w piśmie, przy którym doręcza się postanowienie. Sąd ma obowiązek sporządzić uzasadnienie w terminie 7 dni od wydania postanowienia i doręczyć je stronom (art. 163 § 3 p.p.s.a.). Por. też objaśnienia do wzoru nr 15 „Postanowienie o dopuszczeniu do udziału w sprawie”.

Wzór 17. ZAŻALENIE NA POSTANOWIENIE O ODMOWIE DOPUSZCZENIA DO UDZIAŁU W SPRAWIE

Warszawa, 19.05.2025 r.

Do
Naczelnego Sądu Administracyjnego
ul. Gabriela Piotra Boduena 3/5
00-011 Warszawa

za pośrednictwem
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Warszawie
ul. Jasna 6
00-013 Warszawa

Składający zażalenie: Stowarzyszenie
Pomoc Podatnikom
ul. Kwiatów Polnych 5
03-472 Warszawa

Sygn. akt III SA/Wa 760/25

ZAŻALENIE

**Stowarzyszenia Pomoc Podatnikom na postanowienie
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie
z 11.04.2025 r. o odmowie dopuszczenia do udziału w sprawie
ze skargi Mirosława Konopackiego na decyzję Dyrektora Izby
Administracji Skarbowej w Warszawie z 7.01.2025 r.
(nr IS/pf/2021/24) w przedmiocie podatku dochodowego
od osób fizycznych za 2023 r.**

Zaskarżając na podstawie art. 33 § 2 ustawy z dnia 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 11.04.2025 r., doręczone nam 12.05.2025 r., wnosimy o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie.

Uzasadnienie

We wniosku do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie o dopuszczenie do udziału w sprawie ze skargi Mirosława Konopackiego na decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie z 7.01.2025 r. w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2023 r. Stowarzyszenie wywiodło, że ochrona praw podatników mieści się w zakresie jego statutowej działalności, na dowód czego załączyło statut. Tym samym, zgodnie z art. 25 § 4 oraz art. 33 § 2 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, ma ono zdolność sądową i przysługuje mu prawo do udziału w postępowaniu przed sądem administracyjnym dotyczącym interesu prawnego innej osoby.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, odmawiając Stowarzyszeniu prawa do udziału w sprawie, dokonał błędnych ustaleń faktycznych. Mirosław Konopacki, składając skargę do sądu, wstąpił do Stowarzyszenia, o czym poinformowaliśmy Sąd w dodatkowym piśmie procesowym z 5.03.2025 r. Wobec tego, zgodnie ze statutem, przysługuje mu prawo ochrony w postaci pomocy prawnej udzielanej w zakresie przewidzianym przez ten akt wewnętrzny, w tym wsparcia przez naszą organizację w toku postępowania sądowoadministracyjnego.

Z tych względów wniosek o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji w celu dopuszczenia Stowarzyszenia do udziału w sprawie jest zasadny.

*Prezes Zarządu Stowarzyszenia
Pomoc Podatnikom
Artur Lipski*

Załącznik:
odpisy zażaleń.

Komentarz

I. Prawo do wniesienia zażalenia do Naczelnego Sądu Administracyjnego na postanowienie wojewódzkiego sądu administracyjnego o odmowie dopuszczenia do udziału w postępowaniu wynika z art. 33 § 2 p.p.s.a. Zgodnie z art. 163 § 1 p.p.s.a. sąd ma obowiązek uzasadnić takie postanowienie i doręczyć je stronom z urzędu. Powinien także, stosownie do art. 163 § 2 p.p.s.a., pouczyć strony występujące w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego o dopuszczalności, terminie i sposobie wniesienia zażalenia.

II. Zażalenie wnosi się do Naczelnego Sądu Administracyjnego za pośrednictwem wojewódzkiego sądu administracyjnego, który wydał zaskarżone

postanowienie, w terminie 7 dni od jego doręczenia (art. 194 § 2 i art. 177 § 1 w zw. z art. 197 § 2 p.p.s.a.).

III. Przewodniczący wydziału w wojewódzkim sądzie administracyjnym bada, czy zażalenie odpowiada wymaganiom formalnym oraz czy został uiszczony wpis i w razie potrzeby wzywa do usunięcia braków (§ 57 ust. 1 reg. w.s.a.). Jeśli zażalenie jest niedopuszczalne np. ze względu na wniesienie go po upływie 7-dniowego terminu lub braki nie zostaną uzupełnione w wyznaczonym terminie, wojewódzki sąd administracyjny wydaje postanowienie o jego odrzuceniu (art. 178 w zw. z art. 197 § 2 p.p.s.a.). W przypadku gdy zażalenie zarzuca nieważność postępowania lub jest oczywiście uzasadnione, sąd może na posiedzeniu niejawnym uchylić zaskarżone postanowienie i w miarę potrzeby rozpoznać sprawę na nowo (art. 195 § 2 p.p.s.a.). W pozostałych przypadkach wojewódzki sąd administracyjny przedstawia akta sprawy wraz z zażaleniem Nacelnemu Sądowi Administracyjnemu po doręczeniu zażalenia pozostałym stronom.

IV. Zażalenie jest środkiem odwoławczym mniej sformalizowanym niż skarga kasacyjna i z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 194 § 4 p.p.s.a., może być sporządzone osobiście przez stronę lub inny podmiot uprawniony do jego wniesienia.

V. Stosownie do art. 194 § 3 p.p.s.a. zażalenie powinno czynić zadość wymaganiom przepisany dla pisma w postępowaniu sądowym, m.in. należy do niego dołączyć odpisy do doręczenia stronom postępowania (por. art. 46 i 47 p.p.s.a.), oraz zawierać wskazanie zaskarżonego postanowienia i wnioski o jego zmianę lub uchylenie, jak również zwięzłe uzasadnienie.

VI. Zażalenie na postanowienie wojewódzkiego sądu administracyjnego podlega wpisowi stałemu w wysokości 100 zł bez względu na przedmiot zaskarżonego aktu (§ 2 ust. 1 pkt 7 r.w.z.w.).

C. Pełnomocnicy

WZÓR 18. PEŁNOMOCNICTWO PROCESOWE OGÓLNE

Warszawa, 20.05.2025 r.

PEŁNOMOCNICTWO PROCESOWE

Upoważniam Kazimierza Miśkiewicza, radcę prawnego, wykonującego zawód w spółce jawnej radców prawnych i adwokatów Palestra w Płocku, ul. Wiśłana 5, do prowadzenia w moim imieniu spraw przed sądami administracyjnymi.

Jan Machnicki

Komentarz

I. W postępowaniu przed sądami administracyjnymi strony i ich organy lub przedstawiciele ustawowi mogą działać osobiście lub przez pełnomocników (art. 34 p.p.s.a.). W charakterze zawodowych pełnomocników, zgodnie z art. 35 § 1 i art. 37 § 1 p.p.s.a., mogą występować: adwokaci i radcowie prawni (bez żadnych ograniczeń przedmiotowych i podmiotowych), doradcy podatkowi (w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach obowiązków podatkowych i celnych podatników, płatników, inkasentów oraz ich następców prawnych, jak również osób trzecich ponoszących odpowiedzialność za zaległości podatkowe tych podmiotów w świetle przepisów Ordynacji podatkowej, a także w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami – art. 41 ust. 1 i 2 ustawy z 5.07.1996 r. o doradztwie podatkowym, Dz.U. z 2021 r. poz. 2117 ze zm.; zob. też M. Szubiakowski, *Problemy zakresu udziału doradcy podatkowego w postępowaniu podatkowym i sądowoadministracyjnym*, „Monitor Podatkowy” 2015/3, s. 21–24), rzecznicy patentowi (w sprawach własności przemysłowej – art. 9 ust. 1 ustawy

z 11.04.2001 r. o rzecznikach patentowych, Dz.U. z 2024 r. poz. 749). Przepisy szczególne – ustawa z 5.07.2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 823) – dopuszczają także działanie przed sądami administracyjnymi prawników zagranicznych, wykonujących stałą praktykę w Polsce na podstawie tych przepisów.

II. Pełnomocnikami mogą być ponadto inni skarżący lub uczestnicy postępowania, np. organizacje społeczne, w tym fundacje, dopuszczone do udziału w postępowaniu w sprawach innych osób, jeżeli sprawa dotyczy ich statutowej działalności (por. art. 25 § 4 i art. 33 § 2 p.p.s.a.).

III. Pełnomocnikami osób fizycznych, zgodnie z art. 35 § 1 p.p.s.a., mogą być ponadto osoby im bliskie wymienione w tym przepisie: małżonek, rodzeństwo, wstępni (rodzice, dziadkowie, pradziadkowie) lub zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki) strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia, a także inne osoby, jeżeli przewidują to przepisy szczególne.

IV. W przypadku osób prawnych lub przedsiębiorców, w tym niemających osobowości prawnej, a także państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej pełnomocnikami mogą być również pracownicy tych jednostek albo ich organów nadrzędnych. Natomiast pełnomocnikiem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania są przedmiotem skargi, może być także funkcjonariusz lub pracownik kierowanej przez ten organ jednostki organizacyjnej (art. 35 § 2 i 4 p.p.s.a.). Ponadto w sprawach, w których sąd przedstawił zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości do rozstrzygnięcia składowi siedmiu sędziów albo pytanie prawne TSUE, a także w przypadku skarg na pisemne interpretacje przepisów prawa podatkowego wydawane w indywidualnych sprawach pełnomocnikiem organu może być także funkcjonariusz lub pracownik jednostki organizacyjnej kierowanej przez organ nadrzędny (art. 35 § 5 p.p.s.a.). Natomiast pełnomocnikiem Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej może być także funkcjonariusz lub pracownik urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych (art. 35 § 6 p.p.s.a.).

V. W art. 36 p.p.s.a. przewidziano trzy rodzaje pełnomocnictwa: ogólne – do prowadzenia spraw przed sądami administracyjnymi, do prowadzenia poszczególnych spraw oraz tylko do niektórych czynności w postępowaniu.

VI. Dwa pierwsze z wymienionych w art. 36 p.p.s.a. pełnomocnictw – ogólne oraz do prowadzenia poszczególnych spraw – obejmują z mocy samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności w postępowaniu, w tym także skargi o wznowienie postępowania i postępowania wywołanego jej wniesieniem, udzielania dalszego pełnomocnictwa na zasadach określonych w odrębnych przepisach, cofnięcia skargi w całości lub w części, jeżeli te czynności nie zostały wyłączone w danym pełnomocnictwie, oraz odbioru kosztów

postępowania (art. 39 p.p.s.a.). Nie ma więc potrzeby powtarzania zakresu tych czynności w treści pełnomocnictwa ogólnego i do prowadzenia poszczególnych spraw, chyba że mocodawca zamierza wężiej lub szerzej, niż przewiduje to art. 39 p.p.s.a., określić zakres umocowania. Zakres, czas trwania i skutki umocowania pełnomocnictwa szerszego niż wymienione w art. 36 p.p.s.a. ocenia się według treści pełnomocnictwa oraz przepisów prawa cywilnego (art. 40 p.p.s.a.).

VII. Należy zauważyć, że Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie określa zasad, zgodnie z którymi powinno być realizowane uprawnienie do udzielania dalszego pełnomocnictwa (substytucji), mieszczącego się z mocy prawa w zakresie pełnomocnictwa ogólnego, oraz do prowadzenia poszczególnych spraw, odsyłając w tej kwestii do odrębnych przepisów. Takie unormowania zawarto w odniesieniu do: adwokatów w art. 25 ust. 3 ustawy z 26.05.1982 r. – Prawo o advokaturze (Dz.U. z 2024 r. poz. 1564), radców prawnych w art. 21 ustawy z 6.07.1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 499), rzeczników patentowych w art. 9 ust. 2 ustawy o rzecznikach patentowych, doradców podatkowych w art. 41 ust. 5 ustawy o doradztwie podatkowym.

VIII. Pełnomocnictwo powinno być udzielone w formie pisemnej i podpisane przez mocodawcę. Za stronę, która nie może się podpisać (np. z przyczyn zdrowotnych), pełnomocnictwo podpisuje osoba przez nią upoważniona, z wymienieniem przyczyny uniemożliwiającej stronie osobiste podpisanie pełnomocnictwa. Sąd w razie wątpliwości może zażądać urzędowego poświadczenia podpisu strony. W przypadku gdy odpis pełnomocnictwa lub odpisy innych dokumentów wykazujących umocowanie zostały sporządzone w formie dokumentu elektronicznego, ich uwierzytelnienia dokonuje się z wykorzystaniem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego. Odpisy tych dokumentów sporządzane są w formatach danych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z 17.02.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1557 ze zm.).

IX. Wyjątkiem od zasady, że pełnomocnictwo podpisuje mocodawca (w przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej podpis składają organy lub osoby uprawnione do działania w ich imieniu), jest art. 35 § 3 p.p.s.a. Dopuszczono w nim możliwość udzielenia pełnomocnictwa procesowego adwokatowi lub radcy prawnemu przez osoby prawne lub zarząd spółki partnerskiej świadczące na podstawie odrębnych przepisów pomoc prawną przedsiębiorcy, osobie prawnej lub innej jednostce organizacyjnej w imieniu tego podmiotu, jeżeli zostały do takiego działania upoważnione przez ten podmiot.

X. W toku sprawy pełnomocnictwo może być także udzielone ustnie na posiedzeniu sądu przez oświadczenie złożone przez stronę i wciągnięte do protokołu (art. 37 § 2 p.p.s.a.). Jeśli strona udziela pełnomocnictwa radcy prawnemu, ma

on obowiązek złożyć do protokołu oświadczenie w przedmiocie pozostawania w stosunku pracy.

XI. Pełnomocnictwo (odpis pełnomocnictwa) podlega opłacie skarbowej w wysokości 17 zł, której dokonuje się gotówką w kasie organu podatkowego lub bezgotówkowo na rachunek tego organu (por. cz. IV załącznika do ustawy z 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej, Dz.U. z 2023 r. poz. 2111 ze zm.).

XII. Stosownie do art. 37 § 1 p.p.s.a. pełnomocnik przy pierwszej czynności procesowej jest obowiązany dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub jego wierzytelny odpis. Adwokat, radca prawny, doradca podatkowy i rzecznik patentowy mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa.

Wzór 19. PEŁNOMOCNICTWO PROCESOWE DO PROWADZENIA POSZCZEGÓLNYCH SPRAW

Kraków, 23.01.2025 r.

PEŁNOMOCNICTWO PROCESOWE

Upoważniam ojca Jerzego Wrzoska do prowadzenia przed sądami administracyjnymi mojej sprawy dotyczącej kontroli decyzji Komendanta Głównego Policji z 29.11.2024 r. (nr KP 1123/24) w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na broń. Pełnomocnictwo nie obejmuje prawa pełnomocnika do cofnięcia skargi w całości lub w części.

Jakub Wrzosek

Komentarz

I. Pełnomocnictwo do prowadzenia konkretnej sprawy w zakresie w niej wskazanym z samego prawa obejmuje, tak jak pełnomocnictwo ogólne, umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności w postępowaniu przed sądami administracyjnymi obu instancji, w tym również wszczęcia postępowania wznowieniowego; na zasadach określonych w odrębnych przepisach dotyczących adwokatów, radców prawnych, doradców podatkowych i rzeczników patentowych daje prawo do udzielania substytucji (dalszego pełnomocnictwa); umożliwia pełnomocnikowi cofnięcie skargi w całości lub części, jeżeli czynności te nie zostały wyłączone w danym pełnomocnictwie, jak również pozwala na odbiór kosztów postępowania (art. 39 p.p.s.a.).

II. Pełnomocnik jest obowiązany przy pierwszej czynności procesowej dołączyć pełnomocnictwo do akt sprawy z podpisem mocodawcy lub wierzytelnym odpisem pełnomocnictwa. Jeśli nie jest zawodowym pełnomocnikiem (adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym), to nie ma prawa do samodzielnego uwierzytelnienia odpisu pełnomocnictwa. Czynności takich mogą dokonywać notariusze (art. 96 pkt 1 ustawy z 14.02.1991 r. – Prawo o notariacie, Dz.U. z 2024 r. poz. 1001 ze zm.), a za granicą – konsulowie (art. 28 ust. 1 ustawy z 25.06.2015 r. – Prawo konsularne, Dz.U. z 2023 r. poz. 1329).

III. Pełnomocnictwo podlega opłacie skarbowej dokonywanej gotówkowo w kasie organu podatkowego lub bezgotówkowo na rachunek tego organu w wysokości 17 zł.

IV. Zasady udzielania pełnomocnictwa do prowadzenia poszczególnych spraw są takie same jak w przypadku pełnomocnictwa ogólnego – por. objaśnienia do wzoru nr 18 „Pełnomocnictwo procesowe ogólne”.